



جمهوری اسلامی ایران  
مجلس شورای اسلامی

شماره ترتیب چاپ ۱۶۲۲

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۴۹۲

دوره پنجم - سال چهارم

۱۳۷۸ - ۱۳۷۹

تاریخ چاپ ۱۳۷۸/۵/۱۶

## طرح

طرح بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار  
و مسافر بین شهری

امور بهداشتی و بهزیستی

کمیسیونهای ارجاعی

امور اقتصادی و دارایی و تعاون، مسکن و شهرسازی و راه و ترابری، شوراهای و  
امور داخلی کشور

اداره کل قوانین

## بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، باتوجه به اینکه حمل و نقل یکی از شریانهای اساسی در امر توسعه اقتصادی کشور می باشد و با عنایت به اهمیت و نقش آن در بخش حمل و نقل کالا و مسافر باید مورد توجه خاص قرار گیرد. متأسفانه سالیانه تعداد قابل توجهی از هموطنان در تصادفات کشته و براساس بررسی کارشناس بخش عمده از علتها خطای انسانی رانندگان می باشد که بخش عمده آن ناشی از عدم امنیت شغلی و تأمین آینده راننده و خانواده او می باشد. برای قانونمند نمودن بیمه رانندگان و حل مشکل این طبقه از جامعه (طرح قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری) با قید یک فوریت تقدیم می شود.

اسماعیل زاده - باغبانیان - دبستانی - راه چمنی - دهگان - میرحسینی - خواجه پور -  
قلیزاده - زرگر - رضوی نائین - مداحی - کردتمندانی - رضائی - یوسف نژاد - توکلی -  
تاج الدین - نخبه الفقهای - ترابی زاده - زمانی - قرمزی - قشقائی - آستانه - جادری -  
مهدیزاده - محبی - هلاکو - روانی - سپهوند - داودی - هاشمی - جمشید نژاد - محمدی -  
محمد رضائی - قبادی - فتوحی - حشمتیان - قادری - صمدی - باغومیان - کامران -  
اخوان بیطرف - رئیسی دهکردی - الماسی - کریمی - پیش بین - نوربخش - گلشنی -

سیدحسین هاشمی - احمدی زادسرای - اکبری - رمضانزاده - پیرنعمتی - پیشگاهی فرد -  
عاشوری - دستجردی - نوبخت - قدسیه علوی - نوزا - ابوترابی - خالقی - جبارزاده -  
کعبی - موسوی اجاق - صفاتی - عبدالوند - احمد ناطق نوری - نوریزاده - جعفری -  
صدیقی - شیرازیان - حیدری - جندقی - علاء - کروی - قمی - عسگری - صفائی -  
قنبری میانه - غنی زاده - ابراهیمبای سلامی و چند امضاء ناخوانا.

### **طرح بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری**

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه رانندگان وسایط حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مشمول قانون تامین اجتماعی قرار گرفته و مکلفند حق بیمه مقرر در قانون تامین اجتماعی را راساً بر مبنای درآمدی که همه ساله طبق ماده (۳۵) قانون تامین اجتماعی تعیین می گردد حداقل سه ماهه به سازمان مزبور پرداخت و از مزایای قانون تامین اجتماعی برخوردار گردند. در صورت عدم پرداخت حق بیمه، سازمان تامین اجتماعی حق بیمه راننده و متفرعات آن را طبق ماده (۵۰) قانون مذکور وصول می نماید.

تبصره ۱ - سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه، مزایای مندرج در قانون تامین اجتماعی را طبق قانون مذکور به آنان ارائه نماید.

تبصره ۲ - تردد رانندگان در جاده ها منوط به داشتن دفترچه کار معتبر از سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور می باشد. صدور، تمدید و تجدید دفترچه کار راننده مستلزم ارائه گواهی سازمان تامین اجتماعی مبنی بر پرداخت حق بیمه توسط وی خواهد بود.

تبصره ۳ - کلیه شرکتها و مؤسسات حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مکلفند از تحویل کالا یا مسافر به راننده ای که فاقد دفترچه کار معتبر از سازمان حمل و نقل و

پایانه‌های کشور میباید خودداری نمایند. در صورتی که شرکتها و مؤسسات مزبور بارنامه و یا صورت وضعیت مسافر جهت رانندگان فاقد دفترچه کار معتبر صادر نمایند برای بار اول مکلف به پرداخت معادل سه ماه حق بیمه یک راننده به ازاء هر بارنامه و یا صورت وضعیت مسافر و در صورت تکرار مکلف به پرداخت معادل یک سال حق بیمه یک راننده به سازمان تامین اجتماعی می‌باشند. سازمان تامین اجتماعی حق بیمه مذکور را طبق ماده (۵۰) قانون تامین اجتماعی از شرکتها و مؤسسات صادرکننده بارنامه مطالبه وصول می‌نماید.

تبصره ۴ - نیروی انتظامی و پلیس راه مکلف است به هنگام تردد و وسایط نقلیه باربری و مسافربری دفترچه کار رانندگان را کنترل و در صورت عدم ارائه دفترچه کار معتبر طبق ماده (۷) قانون الزام شرکتها و مؤسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از بارنامه و صورت وضعیت مسافری برخورد نماید.

تبصره ۵ - صدور و تمدید دفترچه کار رانندگی منوط به احراز صلاحیت‌های قید شده در آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

تبصره ۶ - آیین‌نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب توسط سازمان تامین اجتماعی، وزارت راه و ترابری و وزارت کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

### قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۹/۳/۵۴

#### فصل اول - تعاریف - کلیات

ماده ۱ - بمنظور اجراء و تعمیم و گسترش انواع بیمه‌های اجتماعی و استقرار نظام هماهنگ و متناسب بابرنامه‌های تأمین اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی که در این قانون «سازمان» نامیده میشود تشکیل میگردد.

ماده ۲ - تعاریف: ۱ - بیمه‌شده شخصی است که رأساً مشمول مقررات تأمین اجتماعی بوده و با پرداخت سبالی می‌تواند حق بیمه حق استفاده از مزایای مقرر در این قانون را دارد.

۲ - خانواده بیمه شده شخص یا اشخاصی هستند که به تبع بیمه شده از مزایای موضوع این قانون استفاده میکنند.

۳ - کارگاه محلی است که بیمه شده بستور کارفرما یا نماینده او در آنجا کار میکند.

۴ - کارفرما شخص حقیقی یا حقوقی است که بیمه شده بستور یا بحساب او کار میکند. کلیه کسانی که بعنوان مدیر یا مسئول عهده دار اداره کارگاه هستند نماینده کارفرما محسوب میشوند و کارفرما مسئول انجام کلیه تعهداتی است که نمایندگان مزبور در قبال بیمه شده بعهدہ میگیرند.

۵ - مزد یا حقوق یا کارمزد در این قانون شامل هرگونه وجوه و مزایای نقدی یا غیر نقدی مستمر است که در مقابل کار به بیمه شده داده میشود.

۶ - حق بیمه عبارت از وجوهی است که بحکم این قانون و برای استفاده از مزایای موضوع آن سازمان پرداخت میگردد.

۷ - بیماری، وضع غیرعادی جسمی یا روحی است که انجام خدمات درمانی را ایجاد میکند یا موجب عدم توانائی موقت اشتغال بکار میشود یا اینکه موجب هردو آن واحد میگردد.

۸ - حادثه از لحاظ این قانون اتفاقی است پیش بینی نشده که تحت تأثیر عامل یا عوامل خارجی در اثر عمل یا اتفاق ناگهانی رخ میدهد و موجب صدماتی بر جسم یا روان بیمه شده میگردد.

۹ - غرامت دستمزد بوجهی اطلاق میشود که در ایام بارداری بسیاری و عدم توانائی موقت اشتغال بکار و عدم دریافت مزد یا حقوق بحکم این قانون بجای مزد یا حقوق به بیمه شده پرداخت میشود.

۱۰ - وسائل کمکی پزشکی (پروتزواترژ) وسائلی هستند که بمنظور اعاده سلامت یا برای جبران نقص جسمانی یا تقویت یکی از حواس بکار میروند.  
۱۱ - کمک ازدواج مبلغی است که طبق شرایط خاصی برای جبران هزینه های ناشی از ازدواج به بیمه شده پرداخت میگردد.

۱۲ - کمک عائله مندی مبلغی است که طبق شرایط خاص در مقابل عائله مندی توسط کارفرما به بیمه شده پرداخت میشود.

۱۳ - از کار افتادگی کلی عبارتست از کاهش قدرت کار بیمه شده بنحوی که نتواند با اشتغال بکار سابق یا کار دیگری بیش از یک سوم از درآمد قبلی خود را بدست آورد.

۱۴ - از کار افتادگی جزئی عبارتست از کاهش قدرت کار بیمه شده بنحوی که با اشتغال بکار سابق یا کار دیگر فقط قسمتی از درآمد خود را بدست آورد.

۱۵ - بازنشستگی عبارتست از عدم اشتغال بیمه شده بکار بسبب رسیدن  
بسن بازنشستگی مقرر در این قانون .

۱۶ - سستری عبارت از وجهی است که طبق شرایط مقرر در این قانون  
بمنظور جبران قطع تمام یا قسمتی از درآمد به بیمه شده و در صورت فوت او برای  
تأمین معیشت بازماندگان وی به آنان پرداخت میشود .

۱۷ - غرامت مقطوع نقص عضو مبلغی است که بطور یکجا برای جبران  
نقص عضو یا جبران تقلیل درآمد بیمه شده به شخص او داده میشود .

۱۸ - کمک کفن و دفن مبلغ مقطوعی است که بمنظور تأمین هزینه های  
مربوط به کفن و دفن بیمه شده در مواردی که خانواده او این امر را بعهده  
میگیرند پرداخت میگردد .

ماده ۳ - تأمین اجتماعی موضوع این قانون شامل موارد زیر میباشد :

الف - حوادث و بیماریها .

ب - بارداری .

ج - غرامت دستمزد .

د - ازکارافتادگی .

ه - بازنشستگی .

و - مرگ .

تبصره - مشمولین این قانون از کمکهای ازدواج و عائله مندی طبق  
مقررات مربوط برخوردار خواهند شد .

ماده ۴ - مشمولین این قانون عبارتند از :

الف - افرادی که بهر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار میکنند .

ب - صاحبان حرف و مشاغل آزاد .

ج - دریافت کنندگان مستمریهای بازنشستگی ، ازکارافتادگی و فوت .

تبصره ۱ - مستخدمین وزارتخانهها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و  
مستخدمین مؤسسات وابسته بدولت که طبق قوانین مربوط بنحوی از انحاء از  
سواد مذکور در ماده سه این قانون بهره مند میشوند در سایر مواردی که  
قوانین خاص برای آنها وجود ندارد طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت  
رفاه اجتماعی و تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بتصویب هیئت  
وزیران خواهد رسید تابع مقررات این قانون خواهند بود .

تبصره ۲ - مشمولین قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و  
افزارمندان مشمول قانون تعاون و بیمه بازنشستگی افزارمندان ارتش از مشمول  
این قانون خارج بوده و تابع قانون و مقررات خاص خود خواهند بود .

تبصره ۳ - تعیین میزان حق بیمه که با توجه بماده ۲۸ این قانون باید توسط افراد صنفی و سایر صاحبان حرف و مشاغل آزاد پرداخت شود طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت رفاه اجتماعی بتصویب کمیسیونهای رفاه اجتماعی از آموزشاتصادی و دارائی مجلسین میرسد .

تبصره ۴ - شمولین قانون حمایت کارستندان در برابر اثرات ناشی از بگیری و از کار افتادگی و فوت کماکان تابع مقررات قانون مذکور خواهند بود. مؤسسات شمول قانون مذکور مکلفند با اعلام سازمان تأمین خدمات درمانی حق بیمه درمانی سهم خود و بیمه شده را کسر و توسط صندوق حمایت مربوط سازمان نامبرده بپردازند . میزان حق بیمه درمانی موضوع این ماده تابع ضوابط و مقررات بیمه خدمات درمانی موضوع قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت است ونحوه وصول آن عیناً بترتیبی است که در قانون حمایت کارستندان در برابر اثرات ناشی از بگیری و از کار افتادگی و فوت پیش بینی شده است .

ماده ۵ - اتباع بیگانه که در ایران طبق قوانین و مقررات مربوط بکار اشتغال دارند جز در مواردیکه طبق مقاله نامه ها و قراردادهای دو جانبه یا چندجانبه بین ایران و سایر کشورها ترتیب خاص مقرر گردیده است در صورتیکه شمول قانون حمایت کارستندان در برابر اثرات ناشی از بگیری و از کار افتادگی و فوت نباشند شمول مقررات این قانون خواهند بود .

ماده ۶ - اجرای هر یک از موارد مندرج در ماده ۵ این قانون درباره روستائیان و افراد خانواده آنها بتدریج در مناطق مختلف مملکت و متناسب توسعه اسکانات و مقدرات سازمان به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان با توجه بماده ۱۱۷ این قانون خواهد بود .

ماده ۷ - افراد شاغل در فعالیتهایی که تا تاریخ تصویب این قانون شمول بیمه های اجتماعی نشده اند بترتیب زیر به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب وزیر رفاه اجتماعی شمول مقررات این قانون قرار خواهند گرفت .

الف - موارد مذکور در بندهای (ج - د - ۵ - ۶ - ۷) ماده ۳ این قانون بتدریج وبا توجه باسکانات سازمان اجراء خواهد شد و در اینصورت میزان حق بیمه با توجه به ماده ۲۸ این قانون تاخاتمه سال ۱۳۵۴ ، ۱۹٪ حقوق یا مزد و از اول سال ۱۳۵۵ معادل ۲۱٪ حقوق ویا مزد خواهد بود که در سال ۱۳۵۴ کارفرما ۱۳٪ و بیمه شده ۴٪ و دولت ۲٪ و از سال ۱۳۵۵ کارفرما ۱۴٪ و بیمه شده ۵٪ و دولت ۲٪ سپردارند .

ب - موارد مذکور در بندهای الف و ب ماده ۳ این قانون بتدریج و در صورتی اجراء خواهد شد که سازمان وسایل و اسکانات درمانی لازم را برای

بیمه‌شدگان فراهم نموده باشد. الزام کارفرمایان یا افرادی که بموجب این ماده مشمول مقررات این قانون میشوند بتأدیه حق بیمه ازناتاریخی است که بیمه آنها ازطریق انتشار آگهی در روزنامه و یا کتباً اعلام میشود.

ماده ۸ - بیمه افراد و شاغلین فعالیتهایی که تا تاریخ تصویب این قانون بنحوی از انحاء مشمول مقررات قانون بیمه های اجتماعی باقانون بیمه های اجتماعی روستائیان قرارگرفته اند با توجه به مقررات این قانون ادامه خواهد یافت.

تبصره - شرایط مربوط به ادامه تمام و یا قسمتی از بیمه های مقرر دراین قانون برای کسانی که بعلمتی غیر از علل مندرج دراین قانون ازردیف بیمه شدگان خارج شوند بموجب آئین نامه مربوط تعیین خواهد گردید و بهر حال پرداخت کلیه حق بیمه دراین قبیل موارد به عهده بیمه شده خواهد بود.

ماده ۹ - انجام تعهدات ناشی از موارد مذکور در بندهای (الف و ب) ماده سه این قانون به عهده سازمان تأمین خدمات درمانی میباشد.

ماده ۱۰ - ازناتاریخ اجرای این قانون سازمان بیمه های اجتماعی وسازمان بیمه های اجتماعی روستائیان در سازمان تأمین اجتماعی ادغام میشوند و کلیه وظایف و تعهدات و دیون و مطالبات و بودجه و دارائی و کارکنان آنها با حفظ حقوق وسوابق و مزایای استخدامی خود که تا تاریخ تصویب و اجرای آئین نامه موضوع ماده ۱۳ این قانون معتبر خواهد بود بسازمان منتقل میگردد.

ماده ۱۱ - تأسیسات و تجهیزات درمانی سازمان بیمه های اجتماعی که از محل ذخایر سازمان مذکور تأمین شده است با حفظ مالکیت سازمان در اختیار سازمان تأمین خدمات درمانی قرار میگیرد.

تبصره - کارکنان واحدهای درمانی مذکور دراین ماده با حفظ حقوق و سوابق و مزایای استخدامی خود به سازمان تأمین خدمات درمانی منتقل خواهند شد.

### فصل دوم - ارکان و تشکیلات

ماده ۱۲ - سازمان که زیر نظر وزیر رفاه اجتماعی اداره میشود دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی واداری میباشد و امور مالی آن منحصرآ طبق مقررات این قانون اداره خواهد شد.

ماده ۱۳ - آئین نامه های مالی و معاملاتی سازمان که وسیله وزارتخانه های رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارائی تهیه میشود و آئین نامه های استخدامی که بتأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور میرسد پس از تأیید هیئت وزیران بتصویب کمیسیون های مربوط مجلسین خواهد رسید. وزارت رفاه اجتماعی مکلف است ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه های مذکور را



تهیه و تقدیم مجلسین نماید و تصویب مجلسین آئین نامه های فعلی قابل اجرا است . امور مالی و اداری و استخدامی سازمان تأمین خدمات درمانی تابع آئین نامه های مالی و اداری و استخدامی فعلی سازمان خواهد بود و تصویب آئین نامه استخدامی سازمان ، کارکنان سازمان تأمین خدمات درمانی تابع آئین نامه استخدامی فعلی سازمان بیمه های اجتماعی خواهند بود .

ماده ۱۴ - سازمان برای انجام وظایف خود دارای تشکیلات مرکزی و شعب و نمایندگیهایی خواهد بود .

ماده ۱۵ - ارکان سازمان عبارتند از :

شورای عالی .

هیئت مدیره .

حسابرس (بازرس) .

ماده ۱۶ - اعضاء شورای عالی عبارتند از :

وزیر رفاه اجتماعی که ریاست شورای عالی را بعهده خواهد داشت

وزیر امور اقتصادی و دارائی یا معاون او .

وزیر بهداشتی یا معاون او .

وزیر تعاون و امور روستاها یا معاون او .

وزیر کار و امور اجتماعی یا معاون او .

وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه یا معاون او .

رئیس کل بانک مرکزی یا معاون او .

رئیس کل بیمه مرکزی یا معاون او .

دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او .

مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ ایران یا قائم مقام او .

مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا قائم مقام او .

دو نفر نماینده کارفرمایان بمعرفی اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .

دو نفر نماینده اصناف بمعرفی هیئت عالی نظارت بر اطاقهای اصناف کشور .

سه نفر نماینده کارگران بیمه شده بمعرفی سازمانهای کارگری و دونفر از

سایر گروهها بان انتخاب وزیر رفاه اجتماعی .

ماده ۱۷ - نمایندگان کارفرمایان ، اصناف و بیمه شدگان برای مدت

سه سال عضویت شورای عالی انتخاب میشوند . تغییر آنها در مدت عضویت

شورای عالی سازمان و تجدید انتخاب آنها بلامانع است .

ماده ۱۸ - آئین نامه داخلی شورای عالی سازمان پس از تصویب شورا بوقوع

اجرا گذارده خواهد شد .

ماده ۱۹ - وظایف و اختیارات شورایی سازمان بشرح زیر است :  
الف - تصویب آئین‌نامه‌های اجرایی که طبق این قانون بآن محول شده است .

ب - اتخاذ تصمیم درباره خط سنی و سیاست کلی تأمین اجتماعی به پیشنهاد هیئت مدیره .

ج - رسیدگی بودجه و گزارش مالی و ترازنامه سازمان و تصویب آن .

د - تعیین حقوق و مزایای اعضاء هیئت مدیره پس از تأیید شورای حقوق و دستمزد و تعیین حق الزحمه حسابرس (بازرس) و تعیین حق حضور اعضاء انتخابی شورایی .

ه - تصویب خرید یا فروش اسوا ل غیر منقول .

و - اتخاذ تصمیم در مورد بخشیدن بدهی کارفرمایانی که بدهی آنها از بیست هزار ریال کمتر بوده و به تشخیص هیئت مدیره قادر پرداخت آن نمی‌باشند . کارفرمایانی که بعللی قادر پرداخت حق بیمه معوقه نباشند و یا پرداخت بدهی بطور یکجا خارج از حدود قدرت مالی کارفرما و موجب تعطیل و یا وقفه کار کارگاه باشد شورایی می‌تواند به پیشنهاد هیئت مدیره کارفرما را از پرداخت تمام یا قسمتی از خسارات مقرر در این قانون معاف دارد همچنین ترتیبی برای تسطی بدهی با رعایت مهلت کافی بدهد .

ز - اتخاذ تصمیم در سایر مواردیکه رئیس شورای عالی طرح آنها را در شورایی لازم تشخیص دهد .

تبصره ۱ - وظایف و اختیارات شورایی تأمین اجتماعی موضوع ماده ۴ قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت عیناً بشورایی تأمین اجتماعی موضوع این قانون محول و شورای مذکور منحل میشود .

تبصره ۲ - هرگاه هریک از اعضاء شورایی استعفا یا فوت کند یا بیش از ۳ جلسه متوالی بدون عذر موجه غیبت نماید جانشین او برای بقیه مدت مقرر بنحویذ کور فوق انتخاب خواهد شد . تشخیص عذر موجه با رئیس شورایی است .  
ماده ۲۰ - هیئت مدیره مرکب از پنج نفر عضو بشرح زیر میباشد :

سعاون تأمین اجتماعی وزارت رفاه اجتماعی که رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان است .

دو نفر عضو هیئت مدیره به پیشنهاد وزیر رفاه اجتماعی و تصویب هیئت وزیران .  
یک نفر نماینده کارگران و یک نفر نماینده کارفرمایان به پیشنهاد وزیر رفاه اجتماعی و تصویب هیئت وزیران .

تبصره - مدت عضویت اعضاء هیئت مدیره سه سال میباشد و تجدید

انتخاب آنها بلامانع است و در صورتیکه تغییر آنها قبل از اتمام موعده مقرر لازم شناخته شود و نیز در صورت فوت یا استعفاء هر یک از آنها شخصی دیگری برترتیب مذکور برای بقیه مدت انتخاب خواهد شد. اعضاء هیئت مدیره پس از اتمام مدت مأموریت خود تا تعیین هیئت مدیره جدید کماکان بکار خود ادامه خواهند داد.

ماده ۲۱ - وظایف و اختیارات هیئت مدیره بشرح زیر است :

۱ - پیشنهاد سیاست کلی و خطمشی و برنامه‌های اجرایی تأمین اجتماعی بشورایعالی.

۲ - تصویب دستورالعملهای اداری و داخلی سازمان به پیشنهاد رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل در حدود مقررات مربوط.

۳ - تأیید آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون برای پیشنهاد آن به مراجع ذیصلاحیت.

۴ - تصویب برنامه و بودجه و گزارش مالی و ترازنامه سازمان جهت طرح در شورایعالی.

۵ - تصویب تشکیلات سازمان در حدود بودجه مصوب شورایعالی.

۶ - تصویب کلیه معاملاتیکه مبلغ آن بیش از ۵ میلیون ریال باشد.

ماده ۲۲ - تصمیمات هیئت مدیره با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.

ماده ۲۳ - حسابرس (بازرس) برای هر سال مالی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب شورایعالی انتخاب میشود. حسابرس (بازرس) حق ندارد در امور سازمان مداخله کند ولی میتواند نظرات خود را بر رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان اطلاع دهد. انتخاب مجدد حسابرس (بازرس) بلامانع است.

ماده ۲۴ - وظایف و اختیارات حسابرس (بازرس) همانست که در قانون تجارت برای بازرس شرکت تعیین گردیده است و حسابرس (بازرس) میتواند با اطلاع رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل بدفاتر سازمان رسیدگی و هرگونه توضیح و اطلاع را که بمنظور انجام وظیفه لازم بداند اخذ کند.

ماده ۲۵ - ترازنامه سالانه و گزارش مالی و صورت دارایی و بدهی سازمان باید حداقل سی روز قبل از طرح در شورایعالی بحسابرس (بازرس) داده شود و پس از رسیدگی با گزارش حسابرس (بازرس) بشورایعالی تقدیم گردد.

حسابرس (بازرس) مکلف است نسخه‌ای از گزارش خود را ده روز قبل از تشکیل شورایعالی به هیئت مدیره تسلیم کند.

ماده ۲۶ - وظایف و اختیارات رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل بشرح زیر است :

- ۱ - اجرای برنامه‌ها و مصوبات شورای عالی و هیئت مدیره .
  - ۲ - تهیه و تنظیم بودجه و برنامه و گزارش مالی و ترازنامه و پیشهاد آن به هیئت مدیره و تقدیم بودجه حداکثر سه ماه قبل از اتمام سال بشورای عالی .
  - ۳ - پیشنهاد تشکیلات سازمان با رعایت برنامه و بودجه مصوب به هیئت مدیره .
  - ۴ - تصویب و انجام معاملات تا پنج میلیون ریال .
- ماده ۲۷ - رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل که مسئول اداره امور سازمان و سایر اجرای این قانون و مصوبات شورای عالی و هیئت مدیره میباشد بر کلیه تشکیلات سازمان ریاست داشته و برای اداره امور سازمان در حدود این قانون و آئین نامه‌های آن دارای اختیارات کامل میباشد. رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی و کلیه مراجع قانونی نماینده سازمان بوده و میتوانند این حق را شخصاً یا بوسیله وکلا و نمایندگان که تعیین میکنند اعمال نماید .

تبصره - رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل میتوانند قسمتی از اختیارات و وظایف خود را بهریک از اعضاء هیئت مدیره و یا هر یک از کارکنان سازمان به مسئولیت خود تفویض نمایند . در صورتیکه رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل بعلی از قبیل بیماری یا سرخصی و مسافرت برای مدتی نتواند وظایف خود را انجام دهد یکنفر از اعضاء هیئت مدیره به پیشنهاد رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل و تصویب وزیر رفاه اجتماعی کلیه وظایف او را عهده‌دار خواهد بود . در اینصورت یکنفر از کارکنان سازمان با انتخاب وزیر رفاه اجتماعی در غیاب رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل با حق رأی در جلسات هیئت مدیره شرکت خواهد کرد .

فصل سوم - منابع درآمد - مأخذ احتساب حق بیمه و نحوه وصول آن

- ماده ۲۸ - منابع درآمد سازمان بشرح زیر میباشد :
- ۱ - حق بیمه از اول مهرماه تا پایان سال ۱۳۵۴ بمیزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن بعهده بیمه شده و هجده درصد بعهده کارفرما و سه درصد بوسیله دولت تأمین خواهد شد .
  - ۲ - درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان .
  - ۳ - وجوه حاصل از خسارات و جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون .
  - ۴ - کمکها و هدایا .

تبصره ۱ - از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه شده و کمک دولت کل حق بیمه بوسیله درصد مزد حقوق افزایش مییابد .

تبصره ۲ - دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را بطور یکجا در بودجه سالانه کل کشور منظور و بسازمان پرداخت کند .

تبصره ۳ - سازمان باید حداقل هر سه سال یکبار اسور مالی خود را با اصول محاسبات احتمالی تطبیق و سراتب را به شورایعالی گزارش دهد .

ماده ۲۹ - نه درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده ۲۸ این قانون حسب سورد برای تأمین هزینه های ناشی از سوارد مذکور در بند عای الف و ب ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بقیه بسایر تعهدات اختصاص خواهد یافت .

تبصره - غرامت دستمزد ایام بیماری بیمه شدگان که از طرف کارفرما پرداخت نمی شود بعهده سازمان می باشد .

ماده ۳۰ - کارفرمایان موظفند از کلیه وجوه و سزایای مذکور در بند ماده ۲ این قانون حق بیمه ستر را کسر و یا اضافه سهم خود بسازمان پرداخت نمایند .

تبصره - ارزش سزایای غیر نقدی سستر مانند مواد غذائی - پوشاک و نظایر آنها طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد هیئت مدیره تصویب شورایعالی خواهد رسید بطور مقطوع تعیین و حق بیمه از آن دریافت می گردد .

ماده ۳۱ - در سورد بیمه شدگانی که تمام یا قسمتی از سزد و درآمد آنها بوسیله مشتریان یا مراجعین تأمین می شود درآمد تقریبی هر طبقه یا حرفه مطلقاً به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورایعالی تعیین و مأخذ دریافت حق بیمه قرار خواهد گرفت .

ماده ۳۲ - در سورد بیمه شدگانی که کار سزد دریافت می دارند حق بیمه بیاخذ کل درآمد ماهانه آنها احتساب و دریافت می گردد این حق بیمه در هیچ سورد نباید از حق بیمه ای که بحدائق سزد کارگر عادی تعلق می گیرد کمتر باشد .

ماده ۳۳ - حق بیمه کارآموزان باید به نسبت سزد با حقوق آنها پرداخت شود و در هر حال میزان حق بیمه در این سورد نباید از سزائی که بحدائق سزایا حقوق تعلق می گیرد کمتر باشد . در صورتی که سزایا حقوق کارآموز کمتر از حدائق دست سزد باشد پرداخت مابه التفاوت حق بیمه سهم کارآموز بعهده کارفرما خواهد بود .

ماده ۳۴ - در صورتیکه بیمه شده برای دو یا چند کارفرما کار کند هر یک از کارفرمایان مکلفند به نسبت سزد یا حقوقی که می پردازند حق بیمه سهم بیمه شده را از سزایا حقوق او کسر و به انضمام سهم خود بسازمان پرداخت نمایند .

ماده ۳۵ - سازمان می تواند در سوارد لزوم با تصویب شورایعالی سازمان

مزد یا حقوق بیمه شدگان بعضی از فعالیت‌ها را طبقه‌بندی نماید و حق بیمه را  
بمآخذ درآمد مقطوع وصول و کمکهای نقدی را بر همان اساس محاسبه و پرداخت نماید.

ماده ۳۶ - کارفرما مسئول پرداخت حق بیمه سهم خود و بیمه شده  
بسا‌زمان میباشد و مکلف است در سوتع پرداخت مزد یا حقوق و مزایا سهم بیمه  
شده را کسر نموده و سهم خود را بر آن افزوده بسا‌زمان تأدیه نماید. در صورتیکه  
کارفرما از کسر حق بیمه سهم بیمه شده خودداری کند شخصاً مسئول پرداخت  
آن خواهد بود تأخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع  
مسئولیت و تعهدات سا‌زمان در مقابل بیمه شده نخواهد بود.

تبصره - بیمه شدگانی که تمام یا قسمتی از درآمد آنها بترتیب مذکور در  
ماده ۳۶ این قانون تأمین میشود مکلفند حق بیمه سهم خود را برای پرداخت  
بسا‌زمان بکارفرما تأدیه نمایند ولی در هر حال کارفرما مسئول پرداخت حق بیمه  
خواهد بود.

ماده ۳۷ - هنگام نقل و انتقال عین یا منافع مؤسسات و کارگاههای  
شمول این قانون اعم از اینکه انتقال بصورت قطعی - شرطی - رهنی - صلح  
حقوق یا اجاره باشد و اعم از اینکه انتقال بطور رسمی یا غیر رسمی انجام بگیرد  
انتقال گیرنده مکلف است گواهی سا‌زمان را مبنی بر برداشتن بدهی معوق بابت  
حق بیمه و مستقرعات آن از انتقال دهنده مطالبه نماید. دفاتر اسناد رسمی مکلفند  
در سوتع تنظیم سند از سا‌زمان راجع بدهی واگذارکننده استعلام نمایند در صورتی  
که سا‌زمان ظرف ۱۵ روز از تاریخ ورود برگ استعلام بدفتر سا‌زمان پاسخی  
بدفترخانه ندهد دفترخانه معامله را بدون مقاصح حساب ثبت خواهد کرد.  
در صورتیکه بنا با اعلام سا‌زمان واگذارکننده بدهی داشته باشد میتواند با پرداخت  
بدهی معامله را انجام دهد بدون اینکه پرداخت بدهی حق واگذارکننده را نسبت  
به اعتراض به تشخیص سا‌زمان و رسیدگی ب میزان حق بیمه ساقط کند. در صورت  
انجام معامله بدون ارائه گواهی مذکور انتقال دهنده و انتقال گیرنده برای  
پرداخت مطالبات سا‌زمان دارای مسئولیت تضامنی خواهند بود. وزارتخانه‌ها و  
مؤسسات و شرکتهای دولتی همچنین شهرداریها و اتانهای اصناف و سایر مراجع  
ذربط مکلفند در سوتع تقاضای تجدید پروانه کسب یا هر نوع فعالیت دیگر  
مقاصح حساب پرداخت حق بیمه را از تقاضای مطالبه نمایند. در هر حال تجدید  
پروانه کسب سوکول به ارائه مقاصح حساب پرداخت حق بیمه میباشد.

تبصره - سا‌زمان مکلف است حداکثر پس از یکماه از تاریخ ثبت تقاضا  
مقاصح حساب صادر و به تقاضا کننده تسلیم نماید.

ماده ۳۸ - در سوادیکه انجام کار بطور مقاطعه باشخاص حقیقی یا حقوقی

واگذار میشود کارفرما باید در قراردادی که منعقد میکند مقاطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی رانزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را بترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما سوگول بارانه مفاصحا حساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقاطعه کارانی که صورت سزد و حق بیمه کارکنان خود را در سوزد مقرر بسازمان تسلیم و پرداخت میکنند معادل حق بیمه پرداختی بنا بر درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفاصحا حساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت بسازمان پرداخته است از مقاطعه کار مطالبه و وصول نماید کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی همچنین شهرداریها و اتاق اصناف و مؤسسات غیر دولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده میباشند.

ماده ۳۹ - کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط بهر ماه واحد اکثر تا آخرین روز ماه بعد بسازمان بپردازد. همچنین صورت سزد یا حقوق بیمه شدگان را بترتیبی که در آئین نامه طرز تنظیم و ارسال صورت سزد که بتصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید بسازمان تسلیم نماید. سازمان حداکثر ظرف ششماه از تاریخ دریافت صورت سزد اسناد و مدارک کارفرما را مورد رسیدگی قرار داده و در صورت مشاهده نقص یا اختلاف یا مغایرت شرح ماده ۱۰۰ این قانون اقدام و مابه التفاوت را وصول می نماید. هرگاه کارفرما ازارانه اسناد و مدارک استناعت کند سازمان مابه التفاوت حق بیمه را رأساً تعیین و مطالبه و وصول خواهد کرد.

ماده ۴۰ - در صورتیکه کارفرما از ارسال صورت سزد مذکور در ماده ۳۹ این قانون خودداری کند سازمان میتواند حق بیمه را رأساً تعیین و از کارفرما مطالبه و وصول نماید.

ماده ۴۱ - در مواردیکه نوع کار ایجاب کند سازمان می تواند به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را بهمان نسبت مطالبه و وصول نماید.

ماده ۴۲ - در صورتیکه کارفرما بمیزان حق بیمه و خسارات تأخیر تعیین شده از طرف سازمان معترض باشد میتواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را کتبی بسازمان تسلیم نماید. سازمان مکلف است اعتراض کارفرما را حداکثر تا یکماه پس از دریافت آن در هیئت بدوی تشخیص مطالبات مطرح نماید در صورت عدم اعتراض کارفرما ظرف مدت مقرر تشخیص سازمان قطعی و میزان حق بیمه و خسارات تعیین شده طبق ماده ۱۰۰ این قانون وصول خواهد شد.

ماده ۳ - هیئتهای بدوی تشخیص مطالبات سازمان از افراد زیر تشکیل میگردند :

- ۱ - نماینده وزارت رفاه اجتماعی که ریاست هیئت را بعهده خواهد داشت .
- ۲ - یکنفر بعنوان نماینده کارفرما بان انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد بازرگانان و صاحبان صنایع یا یکنفر نماینده صنف مربوط بمعرفی اتاق اصناف در مورد افراد صنفی و صاحبان حرف و مشاغل آزاد .
- ۳ - یکنفر بان انتخاب شورای عالی تأمین اجتماعی .
- ۴ - نماینده کارگران در مورد کارگران مشمول قانون تأمین اجتماعی بان انتخاب وزیر رفاه اجتماعی .

آراء هیئتهای بدوی در صورتیکه مبلغ مورد مطالبه سازمان اعم از اصل حق بیمه و خسارات دویست هزار ریال یا کمتر باشد و یا اینکه در مورد مقر مورد اعتراض واقع نشود قطعی و لازم الاجرا خواهد بود. در صورتیکه مبلغ مورد مطالبه بیش از دویست هزار ریال باشد کارفرما و سازمان ظرف ۳ روز از تاریخ ابلاغ واقعی یا قانونی رأی هیئت بدوی حق تقاضای تجدید نظر خواهند داشت.

ماده ۴ - هیئتهای تجدید نظر تشخیص مطالبات در تهران با شرکت افراد زیر تشکیل میشود :

- ۱ - نماینده وزارت رفاه اجتماعی که ریاست هیئت را بعهده خواهد داشت.
  - ۲ - یکنفر از قضات دادگستری بان انتخاب وزارت دادگستری.
  - ۳ - یکنفر بان انتخاب شورای عالی تأمین اجتماعی.
  - ۴ - نماینده سازمان بان انتخاب رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان .
  - ۵ - یکنفر بعنوان نماینده کارفرما بان انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد بازرگانان و صاحبان صنایع یا یکنفر نماینده اتاق اصناف در مورد افراد صنفی و صاحبان حرف و مشاغل آزاد.
- آراء هیئت تجدید نظر قطعی و لازم الاجرا است .
- تبصره - هیئتهای بدوی و تجدید نظر تاریخ رسیدگی را بکارفرما ابلاغ خواهند کرد و حضور کارفرما برای ادای توضیحات بلامانع است .
- ماده ۴ - نحوه تسلیم اعتراض و درخواست تجدید نظر و تشکیل جلسات هیئتها و ترتیب رسیدگی و صدور رأی و ابلاغ بموجب آئیننامه ای خواهد بود که به پیشنهاد هیئت مدیره سازمان به تصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید .
- ماده ۴ - سازمان میتواند به درخواست کارفرما بدهی او را حداکثر تا بی و شش قسط ماهانه تقسیط نماید و در این صورت کارفرما باید معادل دوازده درصد در سال نسبت بمانده بدهی خود بهره به سازمان بپردازد . در



صورتی که کارفرما هر یک از اقساط مقرر را در رأس موعد پرداخت نکند بقیه اقساط تبدیل بیحال شده و طبق ماده ۵۰ این قانون وصول خواهد شد .  
تبصره - در سواردی که بعلت بخران مالی که موجب وقفه کار کارگاه باشد

پرداخت حق بیمه در موعد مقرر مقدور نگردد کارفرما میتواند در موعد تعیین شده در این ماده تخفیف در میزان خسارت و جریمه دیرکرد را تقاضا نماید . در اینصورت هیئتهای بدوی و تجدیدنظر تشخیص مطالبات به تقاضای کارفرما رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهند نمود . میزان خسارت و جریمه دیرکرد در هر حال نباید از ۱۲ درصد مبلغ حق بیمه عقب افتاده برای هر سال کمتر باشد .

ماده ۴۷ - کارفرمایان مکلفند صورت سزد و حقوق و مزایای بیمه شدگان همچنین دفاتر ومدارك لازم را در موقع مراجعه بازرس سازمان در اختیار او بگذارند . بازرسان میتوانند از تمام یا قسمتی از دفاتر و مدارك مذکور رونوشت یا عکس تهیه و برای کسب اطلاعات لازم به هر یک از رؤسا و کارمندان و کارگران کارگاه و مراجع ذیربط مراجعه نمایند . بازرسان سازمان حق دارند کارگاههای مشمول قانون را مورد بازرسی قرار دهند و دارای همان اختیارات و مسئولیتهای مذکور در سواد ۴۲ و ۴۳ قانون کار خواهند بود . نتیجه بازرسی حداکثر ظرف یکماه از طرف سازمان بکارفرما اعلام خواهد شد .

ماده ۴۸ - از تاریخی که سازمان با توجه بماده ۷ این قانون گروه جدیدی را مشمول بیمه اعلام نماید ملزم بانجام تعهدات قانونی طبق مقررات نسبت به بیمه شدگان خواهد بود و کارفرمایان موظفند حق بیمه را از همان تاریخی که گروه مزبور مشمول بیمه اعلام شده است به سازمان بپردازند .  
تبصره - در صورت عدم ارسال صورت سزد در موعد مقرر از طرف کارفرما سازمان میتواند سزد یا حقوق بیمه شدگان را بر اساس ساخذی که طبق ماده ۴۰ این قانون بنای تعیین حق بیمه قرار گرفته است احتساب و ساخذ پرداخت مزایای نقدی قرار دهد . در سواردی که تعیین سزد با حقوق بیمه شده بطریق مذکور میسر نباشد سازمان میتواند مزایای نقدی را بماخذ حداقل سزد یا حقوق بطور علی الحساب پرداخت نماید .  
ماده ۴۹ - مطالبات سازمان ناشی از اجرای این قانون در عداد مطالبات

ستاز میباشد .  
ماده ۵۰ - مطالبات سازمان بابت حق بیمه و خسارات تأخیر و جریمه های نقدی که ناشی از اجرای این قانون یا قوانین سابق بیمه های اجتماعی و قانون بیمه های اجتماعی روستائیان باشد ، همچنین هزینه های انجام شده طبق سواد ۶۵ و ۸۹ و خسارات مذکور در سواد ۹۹ و ۱۰۰ این قانون در حکم مطالبات هستند باسناد لازم الاجرا بوده و طبق مقررات مربوط با اجرای مفاد اسناد رسمی

بوسیله مأمورین اجرای سازمان تابل وصول مییابد . آئیننامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف ششماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان تهیه و پس از تصویب وزارت رفاه اجتماعی و وزارت دادگستری بموقع اجراء گذارده خواهد شد. تا تصویب آئیننامه مزبور مقررات این ماده توسط مأمورین اجرای احکام محاکم دادگستری براساس آئیننامه ماده ۳۰ قانون بیمه های اجتماعی اجراء خواهد شد .

#### فصل چهارم - مقررات مالی

ماده ۵۱ - هیئتمدیره مکلف است تا اول دی ماه هر سال بودجه کل سازمان را برای سال بعد تنظیم و به شورای عالی سازمان پیشنهاد نماید شورایعالی سازمان مکلف است حداکثر تا پانزدهم اسفندماه بودجه سال بعد را تصویب و به هیئتمدیره ابلاغ نماید .

تبصره - مهم سازمان تأمین خدمات درمانی از بابت هزینه های ناشی از بندهای الف و ب ماده ۳ این قانون به ترتیب مقرر در ماده ۲۹ باید در بودجه سازمان مشخص گردد .

ماده ۵۲ - مانده درآمد پس از وضع مخارج و کلیه درآمدهای حاصل از خسارات و زیان دیرکرد و بهره سپرده ها و سود اوراق بهادار و سود سرمایه گذاریها و درآمد حاصل از فروش و یا واگذاری و یا بهره برداری از اموال سازمان کلاً به حساب ذخائر منظور خواهد شد .

تبصره ۱ - شورایعالی سازمان هر سال به پیشنهاد هیئتمدیره از محل ذخائر مبلغی جهت خرید اموال غیرمنقول و ایجاد ساختمانها یا تأسیسات و تجهیزات جدید که اعتبار آن در بودجه سازمان تأمین نشده باشد تخصیص خواهد داد .

تبصره ۲ - ایجاد تأسیسات درمانی به پیشنهاد سازمان تأمین خدمات درمانی و تأیید هیئتمدیره سازمان و تصویب شورایعالی از محل ذخائر صورت خواهد گرفت و بنا حفظ مالکیت سازمان در اختیار سازمان تأمین خدمات درمانی گذارده خواهد شد .

ماده ۵۳ - ذخائر سازمان نزد بانک رفاه کارگران متمرکز خواهد شد بانک مذکور ذخائر مزبور را تحت نظر هیئتی با تصویب شورایعالی سازمان بکار خواهد انداخت .

#### فصل پنجم - حوادث و بیماریها و بارداری

ماده ۵۴ - بیمه شدگان و افراد خانواده آنها از زمانی که مشمول مقررات

این قانون قرار میگیرند در صورت مصدوم شدن بر اثر حوادث یا ابتلاء به بیماری میتوانند از خدمات پزشکی استفاده نمایند. خدمات پزشکی که به عهده سازمان تأمین خدمات درمانی است شامل کلیه اقدامات درمانی سرپایی - بیمارستانی تحویل داروهای لازم و انجام آزمایشات تشخیص طبی میباشد.

ماده ۵۵ - خدمات درمانی موضوع این قانون بدو صورت انجام میگردد:

الف - روش مستقیم برای بیمهشدگانی که از پزشک - درمانگاه - بیمارستانها و سایر اسکانات درمانی متعلق به این سازمان استفاده مینمایند.

ب - روش غیرمستقیم برای بیمهشدگانی که در انتخاب پزشک و درمانگاه بیمارستان آزادی عمل خواهند داشت و سازمان تعهدات درمانی خود را از طریق خرید خدمات درمانی انجام میدهد.

تبصره - ضوابط استفاده از روشهای فوق طبق آئیننامه ای که طرف ششماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب شورای فنی سازمان تأمین خدمات درمانی خواهد رسید تعیین میگردد.

ماده ۵۶ - بمنظور توان بخشی، تربیم و تجدید فعالیت بیمهشدگان آسیب دیده که قدرت کار اولیه خود را از دست داده اند سازمان تأمین خدمات درمانی برای اشتغال آنها به کارهای مناسب دیگر طبق آئیننامه هائی که از طرف شورای فنی سازمان مذکور پیشنهاد و بتصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید از طریق مؤسسات حرفه ای معلولین اقدام خواهد نمود.

ماده ۵۷ - در صورتی که معالجه بیمار مستلزم انتقال او از روستا یا از شهرستان به شهرستان دیگر باشد ترتیب نقل و انتقال طبق ضوابطی خواهد بود که از طرف سازمان تأمین خدمات درمانی پیشنهاد و به تصویب شورای فنی سازمان مذکور میرسد.

ماده ۵۸ - افراد خانواده بیمه شده که از کمکهای مقرر در ماده ۵۴ این قانون استفاده میکنند عبارتند از:

۱ - همسر بیمه شده.

۲ - شوهر بیمه شده در صورتی که معاش او توسط بیمه شده زن تأمین میشود و سن او از شصتسال تجاوز باشد یا طبق نظر کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده شناخته شود.

۳ - فرزندان بیمه شده که دارای یکی از شرایط زیر باشند:

الف - کمتر از هجده سال تمام داشته باشند و در مورد فرزندان اناث به شرط نداشتن شوهر تا بیستسالگی و یا منحصرأ طبق گواهی یکی از مؤسسات رسمی آموزشی به تحصیل اشتغال داشته باشند.

ب - در اثر بیماری یا نقص عضو طبق گواهی سازمان تأمین خدمات درمانی قادر بکار نباشند .

۴ - پدر و مادر تحت تکفل بیمه شده مشروط بر اینکه سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه و پنج سال متجاوز باشد و یا اینکه به تشخیص کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ از کار افتاده باشند و در مراحل از سازمان مستمری دریافت نمایند .

ماده ۵۹ - بیمه شدگانی که تحت معالجه و یا درمانهای توان بخشی قرار میگیرند و بنا به تشخیص سازمان تأمین خدمات درمانی موقتاً قادر بکار نیستند به شرط عدم اشتغال بکار و عدم دریافت مزد یا حقوق استحقاق دریافت غرامت دستمزد را با رعایت شرایط زیر خواهند داشت :

الف - بیمه شده بر اثر حوادث ناشی از کار و غیر ناشی از کار یا بیماریهای حرفه‌ای تحت درمان قرار گرفته باشد .

ب - در صورتی که بیمه شده به سبب بیماری و طبق گواهی پزشک احتیاج به استراحت مطلق یا بستری شدن داشته باشد و در تاریخ اعلام بیماری مشغول بکار بوده و یا در سرخصی استحقاقی باشد .

ماده ۶۰ - حوادث ناشی از کار حادثی است که در حین انجام وظیفه و به سبب آن برای بیمه شده اتفاق میافتد . مقصود از حین انجام وظیفه تمام اوقاتی است که بیمه شده در کارگاه یا مؤسسات وابسته یا ساختمانها و محوطه آن مشغول کار باشد و یا بدستور کارفرما در خارج از محوطه کارگاه عهده‌دار انجام مسؤریتی باشد. اوقات تراجعه به درمانگاه و یا بیمارستان و یا برای معالجات درمانی و توان بخشی و اوقات رفت و برگشت بیمه شده از منزل به کارگاه جزء اوقات انجام وظیفه محسوب میگردد مشروط بر اینکه حادثه در زمان عادی رفت و برگشت به کارگاه اتفاق افتاده باشد حوادثی که برای بیمه شده حین اقدام برای نجات سایر بیمه شدگان و مساعدت به آنان اتفاق میافتد حادثه ناشی از کار محسوب میشود .

ماده ۶۱ - بیماریهای حرفه‌ای بموجب جدولی که به پیشنهاد هیئت‌مدیره به تصویب شورایی عالی سازمان خواهد رسید تعیین میگردد مدت مسئولیت سازمان تأمین خدمات درمانی نسبت به درمان هر یک از بیماریهای حرفه‌ای پس از تغییر کار بیمه شده به شرحی است که در جدول زیر درج میشود .

ماده ۶۲ - مدت پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و میزان آن بشرح زیر میباشد :

۱ - غرامت دستمزد از اولین روزی که بیمه شده بر اثر حادثه یا بیماری

حرفه‌ای و بموجب تشخیص سازمان تأمین خدمات درمانی قادر بکار نباشد پرداخت خواهد شد. در مواردی که عدم اشتغال بکار و معالجه بسبب بیماری باشد در صورتی که بیمار در بیمارستان بستری نشود غرامت دستمزد از روز چهارم پرداخت خواهد شد.

۲ - پرداخت غرامت دستمزد تا زمانی که بیمه‌شده به تشخیص سازمان تأمین خدمات درمانی قادر بکار نبوده و بموجب مقررات این قانون از کارانداه شناخته نشده باشد ادامه خواهد یافت.

۳ - غرامت دستمزد بیمه‌شده‌ای که دارای همسر یا فرزند یا پدر و یا مادر تحت تکفل باشد به میزان سه چهارم آخرین مزد یا حقوق روزانه او پرداخت می‌گردد.

۴ - غرامت دستمزد بیمه‌شده‌ای که همسر یا فرزند یا پدر و مادر تحت تکفل نداشته باشد معادل دو سوم آخرین مزد یا حقوق روزانه او می‌باشد مگر اینکه بیمه‌شده به هزینه سازمان تأمین خدمات درمانی بستری شود که در این صورت غرامت دستمزد معادل یک دوم آخرین مزد یا حقوق روزانه وی خواهد بود.

۵ - هرگاه سازمان تأمین خدمات درمانی بیمه‌شده‌ای را برای معالجه به شهرستان دیگری اعزام دارد و درمان او را بطور سرپائی انجام دهد علاوه بر غرامت دستمزد متعلق معادل صد درصد غرامت دستمزد روزانه هم بابت هزینه هر روز اقامت او پرداخت خواهد شد. در صورتی که به تشخیص پزشک معالج مادام که بیمار احتیاج به همراه داشته باشد علاوه بر مخارج مسافرت معادل پنجاه درصد حقوق یا دستمزد بیمه‌شده نیز به‌همراه بیمار از طرف سازمان پرداخت خواهد شد.

ماده ۴۳ - در مورد بیماریها یا حوادث آخرین مزد یا حقوق روزانه بیمه‌شده بمنظور محاسبه غرامت دستمزد ایام بیماری عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه‌شده که به ماخذ آن حق بیمه دریافت شده است در آخرین ۹۰ روز قبل از شروع بیماری تقسیم به روزهای کار و در مورد بیمه‌شدگانی که کارمزد دریافت میکنند آخرین مزد عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه‌شده که به ماخذ آن حق بیمه دریافت شده است در آخرین ۹۰ روز قبل از شروع بیماری تقسیم بر نمود مشروط بر اینکه غرامت دستمزد این مبلغ از غرامت دستمزدی که به حداقل مزد کارگر عادی تعلق می‌گیرد کمتر نباشد. در صورتیکه بیمه‌شده دریافت کننده کارمزد ظرف سه ماه مذکور مدتی از غرامت دستمزد استفاده کرده باشد متوسط دستمزدی که سبب محاسبه غرامت دستمزد مذکور قرار گرفته است به منزله دستمزد روزانه ایام بیماری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد.

ماده ۶۴ - در سواردی که کارفرمایان طبق قوانین و مقررات دیگری مکلف باشند حقوق یازدهمیدیه شدگان بیمار خود را پرداخت نمایند سازمان تأمین خدمات درمانی فقط عهدهدار معالجه آنها طبق مقررات این قانون خواهد بود .

تبصره - در سواردی که کارفرمایان طبق قوانین دیگری مکلف باشند حقوق کارگران مسلول خود را پرداخت نمایند سازمان فقط عهدهدار معالجه آنها طبق مقررات این قانون خواهد بود .

ماده ۶۵ - در صورت وقوع حادثه ناشی از کار کارفرما مکلف است اقدامات لازم اولیه را برای جلوگیری از تشدید وضع حادثه دیده بعمل آورد و مراتب را ظرف سه روز اداری کتباً با اطلاع سازمان برساند . در صورتی که کارفرما بابت اقدامات اولیه مذکور متحمل هزینه‌ای شده باشد سازمان تأمین خدمات درمانی هزینه‌های مربوط را خواهد پرداخت .

ماده ۶۶ - در صورتی که ثابت شود وقوع حادثه مستقیماً ناشی از عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و بروز بیماری ناشی از عدم رعایت مقررات بهداشتی و احتیاط لازم از طرف کارفرما یا نمایندگان او بوده سازمان تأمین خدمات درمانی و سازمان هزینه‌های مربوط به معالجه و غرامات و مستمری‌ها و غیره را پرداخته و طبق ماده ۵۰ این قانون از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود .

تبصره ۱ - مقصر میتواند با پرداخت معادل دسال مستمری موضوع این ماده به سازمان از این بابت بزی‌الذمه شود .

تبصره ۲ - هرگاه بیمه‌شده مشمول مقررات مربوط به بیمه شخص ثالث باشد در صورت وقوع حادثه سازمان و سازمان تأمین خدمات درمانی و یا شخصاً کمک‌های مقرر در این قانون را نسبت به بیمه شده انجام خواهند داد و شرکت‌های بیمه مؤنلتند خسارات وارده به سازمانها را در حدود تعهدات خود نسبت به شخص ثالث بپردازند .

ماده ۶۷ - بیمه شده زن با همسر بیمه شده مرد در صورتیکه ظرف یکسال قبل از زایمان سابقه پرداخت حق بیمه شصت روز را داشته باشد میتواند بشرط عدم اشتغال بکار از کمک بارداری استفاده نماید . کمک بارداری دو-موم آخرین مزد یا حقوق بیمه شده طبق ماده ۶۳ میباشد که حداکثر برای مدت دوازده هفته جمعاً قبل و بعد از زایمان بدون کسر سه روز اول پرداخت خواهد شد .

ماده ۶۸ - بیمه شده زن یا همسر بیمه شده مرد در صورتیکه در طول مدت یکسال قبل از وضع حمل حق بیمه شصت روز را پرداخته باشد از کمک‌ها و معاینه‌های طبی و معالجات قبل از زایمان و حین زایمان و بعد از وضع حمل استفاده خواهد کرد . سازمان تأمین خدمات درمانی بنا بر درخواست بیمه شده

میتواند جزای آن بهان مذکور مبلغی وجه ندد. بهیچیه شده پرداخت نماید.  
مبلغ مزبور در آیین نامه ای که از طرف هیئت مدیره تأمین خدمات درمانی تهیه  
و تصویب شورایی عالی سازمان میرسد تعیین خواهد شد.  
ماده ۶۹ - در صورتیکه بیمه شده زن و یا همسر بیمه شده مرد به  
بیماریهایی مبتلا شود که شیر دادن برای طفل او زیان آور باشد یا پس از  
زایمان فوت شود شیر مورد نیاز تا ۱۸ ماهگی تحویل خواهد شد.

#### فصل ششم - ازکارافتادگی

ماده ۷۰ - بیمه شدگانی که طبق نظر پزشک معالج غیر قابل علاج  
تشخیص داده میشوند پس از انجام خدمات توان بخشی و اعلام نتیجه توان  
بخشی یا اشتغال چنانچه طبق نظر کمیسیونهای پزشکی مذکور در ماده ۹۱  
این قانون توانائی خود را کلاً یا بعضاً از دست داده باشند بترتیب زیر آنها  
رفتار خواهد شد:

الف - هرگاه درجه کاهش قدرت کار بیمه شده شصت و شش درصد و  
بیشتر باشد ازکارافتاده کلی شناخته میشود.

ب - چنانچه میزان کاهش قدرت کار بیمه شده بین سی و سه تا شصت و  
شش درصد و بعلمت حادثه ناشی ازکار باشد ازکارافتاده جزئی شناخته میشود.

ج - اگر درجه کاهش قدرت کار بیمه شده بین ده تا سی و سه درصد بوده  
و موجب آن حادثه ناشی ازکار باشد استحقاق دریافت غرامت نقص مقطوع را خواهد  
داشت.

ماده ۷۱ - بیمه شده ای که در اثر حادثه ناشی ازکار یا بیماری حرفه ای  
ازکارافتاده کلی شناخته شود بدون در نظر گرفتن مدت پرداخت حق بیمه  
استحقاق دریافت مستمری ازکارافتادگی کلی ناشی ازکار را خواهد داشت.

ماده ۷۲ - میزان مستمری ماهانه ازکارافتادگی کلی ناشی ازکار عبارتست  
از یک سی و پنجم مزد یا حقوق متوسط بیمه شده ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه  
مشروط بر اینکه این مبلغ از پنجاه درصد مزد یا حقوق متوسط ماهانه او کمتر و از  
صد درصد آن بیشتر نباشد. در مورد بیمه شدگانیکه دارای همسر بوده یا فرزند یا پدر  
یا مادر تحت تکفل داشته باشند و مستمری استحقاقی آنها از شصت درصد مزد یا  
حقوق متوسط آنها کمتر باشد علاوه بر آن معادل ده درصد مستمری استحقاقی  
به عنوان کمک مشروط بر آنکه جمع مستمری و کمک از ۹۰٪ تجاوز نکند  
پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱ - شوهر یا فرزند یا پدر یا مادر با شرایط زیر تحت تکفل بیمه شده محسوب میشوند :

۱ - سن شوهر از شصت سال متجاوز باشد و یا به تشخیص کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده کلی بوده و در هر دو حالت بحکم این قانون مستمری دریافت ننماید و معاش او توسط زن تأمین شود .  
۲ - فرزندان بیمه شده که حائز شرایط مذکور در بند ۳ ماده ۸۸ این قانون باشند .

۳ - سن پدر از شصت و سن مادر از پنجاه و پنجسال بیشتر بوده یا اینکه به تشخیص کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده باشند و معاش آنها توسط بیمه شده تأمین و در هر حال بموجب این قانون مستمری دریافت ندارند .

تبصره ۲ - مزد یا حقوق متوسط ماهانه بیمه شده موضوع این ماده عبارت است از جمع کل مزد یا حقوق او که بیاخذ آن حق بیمه دریافت گردیده طرف هفتصد و بیست روز قبل از وقوع حادثه ناشی از کار یا شروع بیماری حرفه‌ای که منجر به از کار افتادگی شده است تقسیم بر روزهای کار ضرب در سی .

ماده ۷۳ - به بیمه شده‌ای که در اثر حادثه ناشی از کار بین سی و سه تا شصت و شش درصد توانائی کار خود را از دست داده باشد مستمری از کار افتادگی جزئی ناشی از کار پرداخت خواهد شد . میزان مستمری عبارتست از حاصل ضرب درصد از کار افتادگی در مبلغ مستمری از کار افتادگی کلی استحقاقی که طبق ماده ۷۰ این قانون تعیین میگردد .

ماده ۷۴ - بیمه شده‌ای که در اثر حادثه ناشی از کار بین ده تا سی و سه درصد توانائی کار خود را از دست داده باشد استحقاق دریافت غراست نقص عضو را خواهد داشت میزان این غراست عبارت است از سی و شش برابر مستمری استحقاقی مقرر در ماده ۷۲ این قانون ضرب در درصد از کار افتادگی .

ماده ۷۵ - بیمه شده‌ای که ظرف ده سال قبل از وقوع حادثه غیرناشی از کار یا ابتلاء به بیماری حداقل حق بیمه یکسال کار را که متضمن حق بیمه نود روز کار ظرف یکسال قبل از وقوع حادثه یا بیماری منجر به از کار افتادگی باشد پرداخت نموده باشد در صورت از کار افتادگی کلی حق استفاده از مستمری از کار افتادگی کلی غیر ناشی از کار ماهانه را خواهد داشت .

تبصره - محاسبه متوسط دستمزد و مستمری از کار افتادگی موضوع ماده فوق بترتیب مقرر در ماده ۷۰ این قانون و تبصره ۲ آن صورت خواهد گرفت .



## فصل هفتم - بازنشستگی

ماده ۷۶ - مشمولین این قانون در صورت خائز بودن شرایط زیر حق استفاده از مستمری بازنشستگی را خواهند داشت .

۱ - حداقل ده سال حق بیمه مقرر را قبل از تاریخ تقاضای بازنشستگی پرداخته باشند .

۲ - سن مرد به شصت سال تمام و سن زن به پنجاه و پنج سال تمام رسیده باشد .  
تبصره - در مورد افرادی که قبل از تقاضای بازنشستگی حداقل مدت بیست سال متوالی یا بیست و پنج سال متناوب در مناطق بدآب و هوا کار کرده اند و یا آنکه بکارهای سخت و مخل سلامتی (زبان آور) اشتغال داشته اند سن بازنشستگی پنجاه و پنج سال تمام خواهد بود . کسانی که سی سال تمام کار کرده و حق بیمه مقرر را بسازمان پرداخته باشند در صورت داشتن پنجاه و پنج سال تمام میتوانند تقاضای مستمری بازنشستگی کنند . مناطق بدآب و هوا و کارهای زیان آور بموجب آئین نامه مربوط مصوب هیئت وزیران تعیین خواهد شد .

ماده ۷۷ - میزان مستمری بازنشستگی عبارت است از یک سی و پنجم متوسط مزد یا حقوق بیمه شده ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از صد درصد متوسط مزد یا حقوق تجاوز نماید .

تبصره - متوسط مزد یا حقوق برای محاسبه مستمری بازنشستگی عبارتست از مجموع مزد یا حقوق بیمه شده که بر اساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه تقسیم بر بیست و چهار .

ماده ۷۸ - کارفرما میتواند بازنشستگی بیمه شدگانی را که حداقل پنجاه سال پس از رسیدن سن بازنشستگی مقرر در این قانون بکار خود ادامه داده اند از سازمان تقاضا نماید .

ماده ۷۹ - در مورد مستخدمین شرکتهای دولتی که بموجب قانون اکثریت سهام آنها متعلق به بخش خصوصی شده یا بشود بر ترتیب زیر رفتار خواهد شد :

۱ - مستخدمین مشمول ماده ۳۳ مقررات استخدامی شرکتهای دولتی و مستخدمین شرکتهای دولتی که مشمول مقررات بازنشستگی و وظیفه خاص بوده اند تابع مقررات بازنشستگی و وظیفه مورد عمل خود خواهند بود

۲ - مستخدمین شرکتهای دولتی که مشمول قانون بیمه های اجتماعی هستند مشمول مقررات این قانون خواهند شد .

۳ - سایر مستخدمین تابع مقررات قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی فوت خواهند شد .  
۴ - نحوه احتساب سوابق خدمت دولتی مستخدمین مذکور در بندهای ۱ و ۳ و میزان پرداخت کسور بازنشستگی توسط مستخدم و کارفرما و همچنین ترتیب تعیین حقوق بازنشستگی و وظیفه مستخدمین آنان بموجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت رفاه اجتماعی با همکاری سازمان اسوار اداری و استخداسی کشور بتصویب شورای عالی تأسیس اجتماعی میرسد .

### فصل هشتم - سرگ

ماده ۸۰ - بازماندگان واجد شرایط بیمه شده متوفی در یکی از حالات زیر مستمری بازماندگان دریافت خواهند داشت:

- ۱ - در صورت فوت بیمه شده بازنشسته .
- ۲ - در صورت فوت بیمه شده از کار افتاده کلی مستمری بگیر .
- ۳ - در صورت فوت بیمه شده ای که در ده سال آخر حیات خود حداقل حق بیمه یکسال کار را در آخرین سال حیات پرداخته باشد .
- ۴ - در سواردی که بیمه شده بر اثر حادثه ناشی از کار یا بیماریهای حرفه ای فوت نماید .

ماده ۸۱ - بازماندگان واجد شرایط متوفی که استحقاق دریافت مستمری را خواهند داشت عبارتند از:

- ۱ - عیال دائم بیمه شده متوفی مادام که شوهر اختیار نکرده است .
- ۲ - فرزندان متوفی در صورتیکه سن آنان کمتر از هجده سال تمام باشد و یا منحصرأ به تحصیل اشتغال داشته باشند یا بعلت بیماری یا نقص عضو طبق گواهی کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون قادر بکار نباشند .
- ۳ - پدر و مادر متوفی در صورتیکه اولاً تحت تکفل او بوده ثانیاً سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه و پنجسال تجاوز کرده باشد و یا آنکه به تشخیص کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده باشند و در هر حال مستمری از سازمان دریافت ندارند .

ماده ۸۲ - بازماندگان بیمه شده زن با شرایط زیر از مستمری استناد خواهند کرد :

۱ - شوهر بشروط برايکه اولاً تحت تکفل زن بوده ثانياً سن او از شصت سال متجاوز باشد يا طبق نظر کميسيون پزشکی موضوع ماده ۹۱ اين قانون از کار افتاده بوده و در هر حال مستمری از سازمان دريافت نکند .

۲ - فرزندان در صورت حائز بودن شرايط زير :

الف - پدر آنها در قيد حيات نبوده يا واجد شرايط مذکور در بند اول اين ماده باشد و از مستمری ديگری استفاده نکند .

ب - سن آنها کمتر از هجده سال تمام باشد و يا منحصرأ بتحصیل اشتغال داشته باشند تا پايان تحصيل و يا بعلت بيماری يا نقص عضو طبق گواهی کميسيون پزشکی موضوع ماده ۹۱ اين قانون قادر بکار نباشند .

۳ - پدر و مادر در صورتیکه اولاً تحت تکفل او بوده ثانياً سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه و پنج سال تجاوز کرده باشد و يا آنکه به تشخيص کميسيون پزشکی موضوع ماده ۹۱ اين قانون از کار افتاده باشند و در هر حال مستمری از سازمان دريافت ندارند .

ماده ۸۳ - سهم مستمری هریک از بازماندگان يسه شده متوفی بشرح زير ييباشد :

۱ - ميزان مستمری همسر ييمه شده متوفی معادل پنجاه درصد مستمری استحقاقی ييمه شده است و در صورتیکه ييمه شده مرد دارای چند همسر دائم باشد مستمری به تساوی بين آنان تقسيم خواهد شد .

۲ - ميزان مستمری هر فرزند ييمه شده متوفی معادل ييست و پنج درصد مستمری استحقاقی ييمه شده ييباشد و در صورتیکه پدر و مادر را از دست داده باشد مستمری او دوبرابر ميزان مذکور خواهد بود .

۳ - ميزان مستمری هریک از پدر و مادر ييمه شده متوفی معادل ييست درصد مستمری استحقاقی ييمه شده ييباشد . مجموع مستمری بازماندگان ييمه شده متوفی نبايد از ميزان مستمری استحقاقی متوفی تجاوز نمايد هر گاه مجموع مستمری از اين ميزان تجاوز کند سهم هریک از مستمری بگيران به نسبت تقليل داده ميشود و در اينصورت اگر یکی از مستمری بگيران فوت شود يا فاقد شرايط استحقاقی دريافت مستمری گردد سهم بقيه آنان با توجه به تقسيم بندي مذکور در اين ماده افزايش خواهد يافت و در هر حال بازماندگان ييمه شده از صد درصد مستمری بازماندگان متوفی استفاده خواهند کرد .

تبصره - منظور از مستمری استحقاقی بیمه شده متوفی، مستمری حین فوت راوی می باشد. در صورت بیمه شدگانی که در اثر هر نوع حادثه یا بیماری فوت شوند مستمری استحقاقی عبارت است از مستمری که برای بیمه شده از کار افتاده کلی حسب مورد برقرار می شود.

ماده ۸۴ - هرگاه بیمه شده فوت کند هزینه کفن و دفن او از طرف سازمان تأمین خدمات درمانی پرداخت خواهد شد.

### فصل نهم - ازدواج و عائله مندی

ماده ۸۵ - به بیمه شده زن یا مرد که برای اولین بار ازدواج میکند مبلغی معادل یکماه متوسط مزد یا حقوق بازعایت شرایط زیر بعنوان کمک ازدواج پرداخت می شود :

۱ - در تاریخ ازدواج رابطه استخداسی او با کارفرما قطع نشده باشد.  
۲ - ظرف پنجسال قبل از تاریخ ازدواج حداقل حق بیمه هفتصد و بیست روز کار را با سازمان پرداخته باشد.

۳ - عقد ازدواج دائم بوده و در دفتر رسمی ازدواج به ثبت رسیده باشد.

تبصره ۱ - مزد یا حقوق متوسط موضوع این ماده عبارتست از جمع دریافتی بیمه شده ظرف دو سال قبل از ازدواج که بماخذ آن حق بیمه پرداخت شده است تقسیم بر ۲۴.

تبصره ۲ - در صورتیکه طرفین عقد ازدواج واجد شرایط مذکور در این ماده باشند کمک ازدواج بهر دو نفر داده خواهد شد.

ماده ۸۶ - کمک عائله مندی منحصرأ تا دو فرزند بیمه شده پرداخت می شود مشروط بر آنکه :

۱ - بیمه شده حداقل سابقه پرداخت حق بیمه هفتصد و بیست روز کار را داشته باشد.

۲ - سن فرزندان او از هجده سال کمتر باشد و یا منحصرأ به تحصیل اشتغال داشته باشند تا پایان تحصیل یا در اثر بیماری یا نقص عضو طبق گواهی کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون قادر بکار نباشند. میزان کمک عائله مندی معادل سه برابر حداقل مزد روزانه کارگر ساده در مناطق مختلف برای هر فرزند در هر ماه می باشد.

ماده ۸۷ - پرداخت کمکک عائله مندی بعهده کارفرما می باشد و باید در  
موقع پرداخت مزد یا حقوق به بیمه شده پرداخت شود .  
تبصره - هرگاه در مورد پرداخت کمکک عائله مندی اختلافی بین بیمه شده  
و کارفرما حاصل شود بطریق مذکور در فصل حل اختلاف قانون کار عمل  
خواهد شد .

### فصل دهم - مقررات کلی راجع به کمکها

ماده ۸۸ - انجام خدمات بهداشتی مربوط به محیط کار بعهده کارفرمایان  
است. بیمه شدگانی که در محیط کار با مواد زیان آور از قبیل گازهای سمی، اشعه و  
غیره تماس داشته باشند باید حداقل هر سال یکبار از طرف سازمان تأمین خدمات  
درمانی معاینه پزشکی شوند .

ماده ۸۹ - افرادی که بموجب قوانین سابق بیمه های اجتماعی یا بموجب  
این قانون بازنشسته و یا از کار افتاده شده یا میشوند افراد بلا تعلق خانواده  
آنها همچنین افرادی که مستمری بازماندگان دریافت میدارند با پرداخت دو درصد  
از مستمری دریافتی از خدمات درمانی مذکور در بند های الف و ب ماده ۳ این  
قانون توسط سازمان تأمین خدمات درمانی برخوردار خواهند شد . مابقی تفاوت  
وجوه پرداختی توسط بیمه شدگان موضوع این ماده تا سالی که طبق ضوابط قانون  
تأمین درمان مستخدمین دولت باید پرداخت شود از طرف سازمان تأمین خواهد شد.  
ماده ۹۰ - افراد شاغل در کارگاهها باید قابلیت و استعداد جسمانی  
متناسب با کارهای مرجوع داشته باشند بدین منظور کارفرمایان مکلفند  
قبل از بکار گماردن آنها ترتیب معاینه پزشکی آنها را بدهند .

در صورتیکه پس از استخدام مشمولین قانون معلوم شود که ناسردگان درجین  
استخدام قابلیت و استعداد کار مرجوع را نداشته و کارفرما در معاینه پزشکی  
آنها تامل کرده است و بالنتیجه بیمه شده دچار حادثه شده و یا بیماریش  
شدت یابد سازمان تأمین خدمات درمانی و این سازمان مقررات این قانون را  
در باره بیمه شده اجرا و هزینه های مربوط را از کارفرما طبق ماده ۵۰ این  
قانون مطالبه و وصول خواهند نمود .

ماده ۹۱ - برای تعیین میزان از کار افتادگی جسمی و روحی بیمه شدگان  
و افراد خانواده آنها کمیسیونهای بدوی و تجدید نظر پزشکی تشکیل خواهد

شد. ترتیب تشکیل و تعیین اعضا و ترتیب رسیدگی و صدور رأی بر اساس جدول میزان از کار افتادگی طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد این سازمان و سازمان تأمین خدمات درمانی بصوب شورای عالی میرسد.

ماده ۹۲ - بمنظور نظارت بر حسن اجرای وظائف درمانی ناشی از اجرای این قانون سه نفر از کارشناسان بیمه درمانی بانتخاب وزیر رفاه اجتماعی در شورای فنی سازمان تأمین خدمات درمانی موضوع ماده ۴ قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت عضویت خواهند یافت.

ماده ۹۳ - تغییر میزان از کار افتادگی در موارد زیر مستلزم تجدیدنظر در مبلغ مستمری میباشد:

۱ - مستمری از کار افتادگی کلی در صورت ازین رفتن شرایط از کار افتادگی کلی بمحض اشتغال مجدد مستمری بکسر قطع میشود. در صورتیکه تقلیل میزان از کار افتادگی ناشی از کار بمیزان مندرج در مواد ۷۳ و ۷۴ این قانون باشد حسب مورد مستمری از کار افتادگی جزئی ناشی از کار یا غرامت نقص عضو پرداخت خواهد شد.

۲ - مستمری از کار افتادگی جزئی ناشی از کار موضوع ماده ۷۳ این قانون طرف پنجسال از تاریخ برتری قابل تجدید نظر میباشد. در صورتیکه در نتیجه تجدیدنظر معلوم گردد که بیمه شده فاقد یکی از شرایط مقرر میباشد مستمری او قطع خواهد شد و در صورتیکه مشمول ماده ۷۴ این قانون شناخته شود غرامت مذکور در آن ماده را دریافت خواهد نمود.

۳ - هرگاه میزان از کار افتادگی جزئی ناشی از کار افزایش یابد و این تغییر نتیجه حادثه تنجر به از کار افتادگی باشد مستمری از کار افتادگی جزئی حسب مورد بمستمری کلی ناشی از کار تبدیل و پامیزان مستمری از کار افتادگی جزئی افزایش خواهد یافت.

ماده ۹۴ - هرگاه برای یک مدت دویا چند کمک نقدی موضوع این قانون به بیمه شده تعلق گیرد فقط کمک نقدی که میزان آن بیشتر است پرداخت خواهد شد باستثنای کمک ازدواج و عائله مندی و نوزاد که دریافت آنها مانع استفاده از سایر کمکهای مقرر نخواهد بود.

افراد تحت تکفل بیمه شدگان در ایام خدمت سربازی بیمه شده آزمایشی.

قانونی بیمه های اجتماعی برخوردار خواهند بود . سازمان موظف است حق بیمه این افراد را طبق نرخ سازمان تأمین خدمات درمانی سازمان سزور پرداخت نماید .  
ماده ۹۵ - مدت خدمت و وظیفه شمولین این قانون پس از پایان خدمت و اشتغال مجدد در مؤسسات مشمول این قانون جزو سابقه پرداخت حق بیمه آنها منظور خواهد شد .

ماده ۹۶ - سازمان تکلف است میزان کلیه مستریمهای بازنشستگی ، از کارافتادگی کلی و مجموع استمری بازبانندگان را در فواصل زمانی که حداکثر ازسالی یکبار کمتر نباشد با توجه با افزایش هزینه زندگی با تصویب هیئت وزیران بهمان نسبت افزایش دهد .

### فصل بازدهم - تخلفات - مقررات کیفری

ماده ۹۷ - هرکس باستناد اسناد و گواهی های خلاف واقع یا با توسل بعناوین و وسائل تقلبی ازسرایای مقرر دراین قانون برفع خود استفاده نماید یا موجبات استفاده افراد خانواده خود یا اشخاص ثالث را از سرایای مذکور فراهم سازد بپرداخت جزای نقدی معادل دو برابر خسارات وارده باسازمان تأمین خدمات درمانی یا این سازمان و در صورت تکرار بحسب جنحه ای از ۹۱ روز تا ششماه محکوم خواهد شد .

ماده ۹۸ - کارفرمایانی که در سوغد مقرر دراین قانون حق بیمه موضوع قانون را پرداخت ننمایند علاوه بر تادیه حق بیمه بپرداخت مبلغی معادل نیم در هزار مبلغ عقب انتاده برای هر روز تأخیر بابت خسارت تأخیر ملزم خواهند بود این خسارت نیز بترتیب مقرر در ماده ۵۰ این قانون وصول خواهد شد .

ماده ۹۹ - کارفرمایانی که ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون در سورد ترتیب پرداخت بدهی معوقه متعلق بقبل از فروردین ۱۳۵۴ خود باسازمان توافق نمایند از تادیه خسارت تأخیر و جرائم معاف خواهند بود . همچنین ظرف مدت یکسال فوق کارفرمایانی که به تشخیص سازمان بپرداخت بدهی های سابق خود معترض میباشند و یا آنکه کارگران آنان عملا اسکان استفاده از قستی از کمکهای قانونی مقرر نداشته اند میتوانند به هیئتهای تشخیص مطالبات مقرر در سواد ۴۳ و ۴۴ مراجعه نمایند . هیئتهای مذکور بدلائل و مدارکی که

از طرف کارفرما ابراز میشود رسیدگی نموده و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهند کرد .  
در مورد بدیههای زائد بر دویست هزار ریال بتقاضای کارفرما ویا سازمان  
موضوع قابل رسیدگی مجدد در هیئت تجدیدنظر بوده و تصمیم متخذه قطعی و  
لازم الاجراء است هیئتهای فوق الذکر میتوانند بدخواست کارفرما ترتیب پرداخت  
بدی او را حداکثر در ۳۶ قسط ماهانه بدهند و در این مدت کارفرما باید  
بمیزان ۱۲ درصد نسبت بمانده بدی خود بهره بسازمان بپردازد . در مورد دیون  
قطعی اعم از اینکه قطعی آن ناشی از اتقاضای مهلت اعتراض مقرر در قانون ویا  
صدور آراء هیئتهای موضوع مواد ۴۳ و ۴۴ این قانون بوده و مربوط به قبل از  
فروردین ۱۳۵۴ باشد ، در صورتیکه کارفرمای مربوط تا تاریخ تصویب این  
قانون ترتیب پرداخت اصل بدی خود را داده باشد از تأدیه خسارت تأخیر  
که پرداخت نموده معاف خواهد بود . در مورد دیون مربوط بقبل از فروردین  
۱۳۵۴ در صورتیکه کارفرما از انجام تعهدات و اجرای ترتیب پرداخت بدی خود  
که مورد موافقت سازمان قرار گرفته تخلف نماید کلیه جرائم و خسارات  
بخشوده شده قابل وصول خواهد بود .

ماده ۱۰۰ - کارفرمایانیکه از تنظیم صورت مزد یا حقوق بترتیب مذکور  
در قانون وآئین نامه مربوط خودداری کنند و کارفرمایانیکه در موعد مقرر در ماده  
۳۹ صورت مزد بیمه شدگان را بسازمان ارسال ندارند یا بترتیبی که با موافقت  
قبل سازمان معین میشود در مورد ارسال صورت مزد عمل نکنند بپرداخت  
خسارتی معادل یک دوازدهم حق بیمه آنساهی که صورت مزد نداده اند ملزم  
خواهند بود ، این خسارت طبق ماده ۵۰ این قانون از طریق صدور اجرائیه  
وصول خواهد شد .

ماده ۱۰۱ - سازمان مکلف است بصورت مزد ارسالی از طرف کارفرما ظرف  
ششماه از تاریخ وصول رسیدگی کند و در صورتیکه از لحاظ تعداد بیمه شدگان  
باسازمان مزد یا حقوق یا مدت کار اختلافی مشاهده نماید براتب را بکارفرما  
ابلاغ کند در صورتیکه کارفرما تسلیم نظر سازمان نباشد میتواند از هیئتهای  
تشخیص موضوع مواد ۴۳ و ۴۴ این قانون تقاضای رسیدگی کند هرگاه رأی  
هیئت سببی بر تأیید نظر سازمان باشد کارفرما علاوه بر پرداخت حق بیمه  
بتأدیه خسارتی معادل یک دوازدهم مابهالتفاوت ملزم خواهد بود که طبق  
ماده ۵۰ این قانون از طریق صدور اجرائیه وصول خواهد شد .



ماده ۱۰۲ - در صورتیکه کارفرما یا نماینده او از اقدامات بازرس سازمان جلوگیری نموده یا از ارائه دفاتر و مدارک مربوط و تسلیم رونوشت یا عکس آنها ببازرس خودداری کند بجزای نقدی از پانصد ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد گزارش بازرسان سازمان در این خصوص در حکم گزارش ضابطین دادگستری است .

ماده ۱۰۳ - کارفرمایانیکه عمداً وجوهی زائد بر میزان مقرر در این قانون بعنوان حق بیمه ازبند یا حقوق و مزایای بیمه شدگان برداشت نمایند علاوه بر الزام به استرداد وجوه مذکور بچیس جنجهای از ۶۱ روز تا ششماه محکوم خواهند شد .

ماده ۱۰۴ - وجوه و اسوال سازمان در حکم وجوه و اسوال عمومی میباشد و هرگونه برداشت غیر قانونی از وجوه مذکور و تصرف غیر مجاز در اسوال آن اختلاس یا تصرف غیرقانونی است و مرتکب طبق قوانین کیفری تعقیب خواهد شد .

ماده ۱۰۵ - کلیه کسانیکه گواهی آنان مجوز استفاده ازسزای مقرر در این قانون میباشد در صورت صدور گواهی خلاف واقع علاوه بر جبران خسارت وارده بچیس جنجهای از ۶۱ روز تا ششماه محکوم خواهند شد .

ماده ۱۰۶ - کلیه خسارات و وجوه حاصل از جرائم نقدی مقرر در این قانون بحساب سازمان واریز و جزء درآمدهای آن منظور خواهد شد .

ماده ۱۰۷ - بشکایات و دعاوی سازمان در مراجع قضائی خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد .

ماده ۱۰۸ - کارفرمایانی که حق بیمه قطعی شده بیمه شدگان را ظرف یکماه پس از ابلاغ آن از طرف سازمان نپردازند یا ترتیبی برای پرداخت آن با موافقت سازمان ندهند بدو برابر خسارت مذکور در ماده ۹۷ این قانون محکوم خواهند شد .

ماده ۱۰۹ - در صورتیکه کارفرما شخص حقوقی باشد ، مسئولیت های جزائی مقرر در این قانون متوجه مدیرعامل شرکت یا هر شخص دیگری خواهد بود که در اثر فعل یا ترک فعل او موجبات ضرورتیان سازمان یا بیمه شدگان فراهم شده است .

### فصل دوازدهم - مقررات مختلف

ماده ۱۱۰ - سازمان از پرداخت هرگونه مالیات و عوارض اعم از نوسازی و غیره و پرداخت هزینه تمبر دعاوی معاف است، همچنین سازمان و سازمان تأمین خدمات درمانی از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی آن قسمت از داروها و تجهیزات و لوازم بیمارستانها و درمانگاهها که معافیت آنها قبلاً مورد تأیید وزارت امور اقتصادی و دارائی قرار گرفته است معاف خواهند بود.

ماده ۱۱۱ - مستمري از کارانادگی کلی و مستمري بازنشستگی و مجموع مستمري بازنندگان در حال نباید از حداقل مزد کارگر عادی کمتر باشد. ماده ۱۱۲ - بیمه شدگانی که بموجب این قانون مستمري یا کمیته تقدی دیگری از سازمان دریافت میکنند نسبت بوجوه دریافتی از پرداخت هرگونه مالیات معاف میباشند.

ماده ۱۱۳ - کلیه کارکنان سازمان از لحاظ پرداخت مالیات و عوارض بر حقوق و مزایا مانند مستخدمین رسمی دولت خواهند بود.

ماده ۱۱۴ - ضوابط سنی و مدت خدمت برای احتساب مستمري بازنشستگی کارکنان سازمان قبل از موعد مقرر تابع ضوابط و مقررات قانون استخدام کشوری و تغییرات و اصلاحات بعدی آن خواهد بود. حقوق بازنشستگی این افراد برابر با متوسط حقوق و مزایای دریافتی دو سال آخر خدمت که مأخذ پرداخت حق بیمه بوده است میباشد.

ماده ۱۱۵ - افرادی که تا تاریخ تصویب این قانون طبق قوانین سابق بیمه های اجتماعی مستمري در حق آنان برقرار شده است مستمري خود را از سازمان دریافت خواهند داشت. مفاد ماده ۹۶ در مورد مشمولین این ماده نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۱۱۶ - سوابق پرداخت حق بیمه افراد بیمه شده از نظر تمهیدات مذکور در ماده یک این قانون نزد شرکت سهامی بیمه ایران، بنگاه رفاه اجتماعی صندوق تعاون و بیمه کارگران و سازمان بیمه های اجتماعی کارگران و سازمان بیمه های اجتماعی و همچنین افرادی که بیمه اختیاری بوده اند برای استفاده از مزایای مذکور در این قانون جزء سابقه آنان محسوب خواهد شد مشروط بر اینکه:

۱ - کارگاه یا مؤسسه‌ای که بیمه شده در آن بکار اشتغال داشته است کارگران و کارمندان خودرانزد یکی از مؤسسات مذکور بیمه نموده باشد و اشتغال بیمه شده نیز در آن کارگاه یا مؤسسه مسلم باشد .

۲ - کمک مورد تقاضا در قانونی که حق بیمه بموجب آن پرداخت گردیده پیش‌بینی شده باشد .

ماده ۱۱۷ - میزان حق بیمه روستائیان مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان و ترتیب وصول آن و انواع کمکهای قانونی و منابع مالی تأمین هزینه‌های مربوط به بیمه شدگان روستائی بموجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت رفاه اجتماعی بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد. تا زمان تصویب آئین‌نامه مذکور مقررات و آئین‌نامه‌های موجود قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان بقوت خود باقی است .

ماده ۱۱۸ - از تاریخ اجرای این قانون - قانون بیمه‌های اجتماعی مصوب سال ۱۳۳۹ و اصلاحیه‌های آن و قانون افزایش مستمریهای بعضی از مستمری‌بگیران مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی، قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر و سایر قوانینی که با این قانون مغایرت دارد ملغی است .

تبصره ۱ - کلیه تعهدات مالی و اموال و دارائی صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر بسازمان منتقل میشود .

تبصره ۲ - کارکنان صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر بسازمان منتقل و تابع مقررات و نظامات استخدامی سازمان خواهند بود .

تبصره ۳ - آئین‌نامه‌های اجرائی قانون سابق بیمه‌های اجتماعی که با این قانون مغایرت نداشته باشد تا زمان تنظیم و تصویب آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون قابل اجراء است .

## لایحه قانونی اصلاح قانون تشکیل سازمان تأمین

اجتماعی مندرج در روزنامه رسمی ۱۳۵۸/۵/۲

ماده ۱ - بمنظور اجراء و تعمیم و گسترش انواع بیمه‌های اجتماعی و استقرار نظام هم‌آهنگ و متناسب با برنامه‌های تأمین اجتماعی ، همچنین تمرکز وجوه و درآمدهای موضوع قانون تأمین اجتماعی و سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از محل وجوه و ذخائر ، سازمان مستقلی بنام « سازمان تأمین اجتماعی » وابسته به وزارت بهداشت و بهزیستی که در این قانون « سازمان » نامیده میشود ، تشکیل میگردد . سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و امور آن منحصرأ طبق اساسنامه‌ای که بتصویب هیئت‌وزیران میرسد ، اداره خواهد شد .

تبصره ۱ - صندوق تأمین اجتماعی موضوع ماده ۱ قانون تشکیل وزارت بهداشت و بهزیستی ، مصوب تیرماه ۱۳۵۵ در سازمان ادغام و کلیه وظایف و دارائی و مطالبات و دیون و تعهدات صندوق مذکور ، به سازمان منتقل میشود .

تبصره ۲ - کلیه واحدهای اجرایی تأمین اجتماعی سازمانهای منطقه‌ای بهداشتی و بهزیستی استانها ، موضوع ماده ۶ قانون تشکیل وزارت بهداشت و بهزیستی مصوب تیرماه ۱۳۵۵ ، از سازمانهای مذکور منتزع و با کلیه وظایف و دارائی و مطالبات و دیون و تعهدات به « سازمان » منتقل میشود .

تبصره ۳ - کلیه کارکنان سازمان تأمین اجتماعی سابق که در اجرای ماده ۶ قانون تشکیل وزارت بهداشت و بهزیستی به سازمانهای منطقه‌ای بهداشتی و بهزیستی استانها منتقل شده‌اند و همچنین کارمندی که توسط سازمانهای مذکور بمنظور انجام وظایف مربوط به تأمین اجتماعی در نواحی بهداشتی و بهزیستی طبق آئیننامه استخدامی بیمه‌های اجتماعی استخدام شده و عملاً در کار تأمین اجتماعی اشتغال دارند و کلیه حقوق و مزایای خود را از محل اعتبارات پرسنی و اداری تأمین اجتماعی دریافت میدارند به سازمان منتقل میشوند .

ماده ۲ - ساختمانها و تأسیسات و تجهیزات درمانی که از محل ذخائر سازمان ایجاد شده و در تاریخ تصویب این قانون در اختیار وزارت بهداشت و بهزیستی یا سازمانهای وابسته قرار دارد ، با حفظ مالکیت سازمان ، کماکان در اختیار وزارت مذکور خواهد بود . هزینه نگهداری و تعمیرات و تجهیزات ساختمانهای مورد بحث کلاً بعهده سازمان و جزئاً بعهده وزارت بهداشت و بهزیستی میباشد . محل استقرار واحدهای اجرایی تأمین اجتماعی سازمانهای

منطقه‌ای بهداری و بهزیستی ، در صورتیکه در ساختمان جدا و مستقل از واحدهای اداری سازمانهای منطقه‌ای بهداری و بهزیستی باشد کماکان در اختیار واحدهای تأمین اجتماعی خواهد بود .

ماده ۳ - کارفرمایانیکه ظرف شش‌ماه از تاریخ اجرای این قانون بدهی‌های معوقه خود را بابت حق بیمه مربوط به قبل از فروردین ۱۳۵۸ ، نقداً به‌سازمان بپردازند یا طبق مقررات قانون تأمین اجتماعی تقسیط نمایند ، از پرداخت کلیه خسارات و جرائم مقرر در قانون تأمین اجتماعی مربوط به بدهی‌های زمان قبل از تاریخ مذکور معاف خواهند بود .

تبصره ۱ - کارفرمایانیکه بدهی آنان قطعیت‌یافته و قبل از اجرای این قانون مراتب به آنان ابلاغ شده باشد ، هرگاه ظرف شش‌ماه از تاریخ اجرای این قانون بدهی خود را نقداً بپردازند یا با تقسیط ، ترتیب پرداخت آنرا بدهند ، از پرداخت کلیه خسارات و جرائم قانونی مربوط به بدهیهای معوقه‌مذکور معاف خواهند بود .

تبصره ۲ - هرگاه بدهی کارفرما قبلاً تقسیط شده و اقساط آن در حال پرداخت باشد ، کلیه اقساط پرداخت‌شده بابت اصل حق بیمه محسوب و کلیه خسارات و جرائم مقرر از بدهی کارفرما و اقساطی که باید بپردازد کسر میگردد .

تبصره ۳ - هرگاه کارفرما به میزان بدهی معوقه که با توجه به مقررات این قانون از طرف سازمان به او ابلاغ میشود معترض باشد ، میتواند با توجه به مواد ۳ و ۴ و ۵ قانون تأمین اجتماعی تقاضای رسیدگی کند . پس از قطعیت یافتن بدهی ، چنانچه کارفرما ظرف شش‌ماه از تاریخ ابلاغ بدهی قطعی بدهی خود را نقداً بپردازد یا با تقسیط ترتیب پرداخت آنرا بدهد ، از پرداخت خسارات و جرائم موضوع قانون تأمین اجتماعی نسبت به بدهی‌مذکور معاف خواهد بود .

تبصره ۴ - در صورتیکه اصل بدهی مربوط به قبل از فروردین ۱۳۵۸ ، پیش از تصویب این قانون پرداخت شده‌باشد و بابت آن تمام یا قسمتی از خسارات باقی‌مانده باشد ، از تاریخ اجرای این قانون خسارات باقی‌مانده بخشوده میشود .

تبصره ۵ - در مورد کارگاههای صنفی در صورتیکه بدهی قطعی اصل حق بیمه تا اول فروردین ۱۳۵۸ کمتر از دویست هزار ریال باشد ، سازمان میتواند مبلغ بدهی را بدون بهره و حداکثر در شصت قسط مساوی ماهانه ، تقسیط نماید .

تبصره ۶ - مقررات این ماده بمدت سه‌سال از تاریخ اجرای این قانون لازم‌الاجراء میباشد .

تبصره ۷ - در کلیه مواردیکه بدهیهای موضوع این‌ماده تقسیط شده یا میشود در صورتیکه کارفرما هریکه از اقساط مقرر را در رأس موعد پرداخت

تکند ، بقیه اقساط تبدیل به حال شده و بانضمام خسارات و جرائم مربوط به اقساط حال شده ، طبق مقررات قانون تأمین اجتماعی و آییننامه های مربوط قابل وصول خواهد بود .

تبصره ۸ - کارفرمایانیکه در موعد مقرر در این قانون حق بیمه موضوع قانون را پرداخت ننمایند علاوه بر تادیه حق بیمه پرداخت مبلغی معادل ۱۰٪ مبلغ عقب افتاده برای هر سال تأخیر بابت خسارت تأخیرمسلّم خواهد بود . این خسارت نیز بترتیب مقرر در ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۵۴ خواهد بود .

ماده ۴ - در مورد بدهی حق بیمه مربوط به بهرمه ۳۵۷ ؛ لغایت اسفندماه ۱۳۵۷ ، بنابه تقاضای کارفرما موضوع قابل طرح و رسیدگی در هیات های بدوی تشخیص مطالبات موضوع ماده ۳۴ قانون تأمین اجتماعی خواهد بود .  
هیات های مذکور میتوانند با توجه به مقتضیات و اوضاع و احوال کارگاه و کارفرما حداکثر تا میزان ۵۰٪ از اصل بدهی حق بیمه را تخفیف قائل شوند . چنانچه کارفرما از رأی هیات بدوی در این مورد تقاضای تجدیدنظر نماید ، موضوع صرفنظر از میزان بدهی ، قابل طرح و رسیدگی در هیات تجدیدنظر تشخیص مطالبات موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی خواهد بود .

هیات های مذکور نیز در مورد تخفیف اصل حق بیمه ، مربوط به مهتر لغایت اسفند ۱۳۵۷ ، تا میزان حداکثر ۵۰٪ دارای اختیار خواهند بود .  
ماده ۵ - سازمان از پرداخت هرگونه مالیات و عوارض اعم از حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی و غیره و پرداخت هزینه دادرسی دعای معاف است .

تبصره ۱ - معافیت های موضوع این ماده شامل سازمان بیمه های اجتماعی سابق ، سازمان تأمین اجتماعی سابق و صندوق تأمین اجتماعی سابق نیز خواهد بود .  
تبصره ۲ - کلیه کارکنان سازمان از لحاظ پرداخت مالیات و عوارض بر حقوق و مزایا ، مانند مستخدمین رسمی دولت خواهند بود .

ماده ۶ - سازمان مکلف است ظرف ششماه از تاریخ تصویب این قانون طرح اصلاحی قانون تأمین اجتماعی را تهیه و به هیات وزیران تقدیم دارد .  
ماده ۷ - از تاریخ تصویب این قانون ، بانک رفاه کارگران و شرکت سهامی خاص خانه سازی ایران از وزارت بهداری و بهزیستی منتزع و باحفظ شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری ، تحت نظارت سازمان تأمین اجتماعی ، بموجب اسانامه هائیکه به پیشنهاد شورای عالی سازمان و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید ، اداره خواهد شد تا تصویب اسانامه های جدید ، اسانامه و مقررات فعلی هر یک از مؤسسات مذکور معتبر خواهد بود .

ماده ۸ - از تاریخ اجرای این قانون آن قسمت از مواد قانون تأمین اجتماعی و قانون تشکیل وزارت بهداری و بهزیستی که با این قانون مغایرت دارد منسوخ است .

لایحه قانونی اصلاح ماده (۵۵) قانون تأمین اجتماعی

مندرج در روزنامه رسمی ۱۳۵۸/۷/۱۹

ماده واحده - به وزارت بهداشتی و بهزیستی اجازه داده میشود که ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی (بند الف - ب تبصره آن) مصوب ۱۳۵۴/۵/۱۰ را که بشرح زیر تغییر داده میشود بمورد اجرا درآورد :

الف : اولویت درمان به روش درمان مستقیم داده شود .

ب : استفاده از روش درمان غیر مستقیم با اختیار و تشخیص وزارت بهداشتی و بهزیستی بموجب آییننامه ای خواهد بود که وزارت بهداشتی و بهزیستی ظرف مدت ۱۰ روز پس از تصویب این ماده واحده تهیه و مرحله اجرا درخواهد آمد.

لایحه قانونی اصلاح ماده (۵) قانون تأمین اجتماعی

مندرج در روزنامه رسمی ۱۳۵۸/۷/۱۹

ماده واحده - ماده پنجم قانون تأمین اجتماعی مصوب تیر ماه ۱۳۵۴ بشرح زیر اصلاح میگردد :

بیمه اتباع بیگانه که طبق قوانین و مقررات مربوط در ایران بکار اشتغال دارند تابع مقررات این قانون خواهد بود مگر در موارد زیر :

الف - در صورتیکه بین دول متبوع آنان و دولت جمهوری اسلامی ایران موافقتنامه های دوجانبه یا چند جانبه تأمین اجتماعی منعقد شده باشد که در اینصورت طبق موافقتنامه عمل خواهد شد .

ب - هرگاه تبعه بیگانه طبق گواهی مقامات صالح دولت متبوع خود در مدت اشتغال در ایران در کشور خود یا در کشور دیگر در سوارد پیش بینی شده در ماده ۳ این قانون کلاً یا بعضاً بیمه شده باشند که در اینصورت در همان موارد از مشمول مقررات این قانون معاف میباشند .

لایحه قانونی بازنشستگی پیش از موعد مشمولین قانون تأمین اجتماعی  
مصوب تیرماه ۱۳۵۴ مندرج در روزنامه رسمی ۱۳۵۹/۲/۶

- ماده ۱ - مشمولین قانون تأمین اجتماعی طبق شرایط زیر حق استفاده از مستمری بازنشستگی موضوع این قانون را خواهند داشت :
- الف - با داشتن حداقل سی سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه مقرر برای استفاده از مستمری بازنشستگی با هر قدر سن .
- ب - بیمه شدگانی که بیش از بیست سال تمام و کمتر از سی سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه مقرر داشته باشند ، مشروط بر اینکه مجموع سن و سابقه پرداخت حق بیمه آنان در مورد بیمه شدگان مرد هفتاد و در مورد بیمه شدگان زن از رقم شصت و پنج کمتر نباشد . کسر سال در این مورد محاسبه نخواهد شد و برای جمع کردن سن و سابقه پرداخت حق بیمه فقط سالهای کامل منظوری گردد.
- ج - بیمه شدگانی که بیش از پنجسال و کمتر از ده سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه مقرر را دارند و سن بیمه شده مرد از شصت و سن بیمه شده زن از پنجاه و پنج سال تمام متجاوز باشد می توانند درخواست بازنشستگی نمایند مشروط بر اینکه مابه التفاوت حق بیمه تا ده سال تمام را به مأخذ متوسط حقوق باسرد خود با نرخ سیزده درصد به طور یکجا به سازمان بپردازند . چنانچه به تشخیص سازمان پرداخت یکجا میسر نباشد ، مابه التفاوت حق بیمه تا ده سال به اقساط سامانه از مستمری آنان کسر خواهد شد . حداکثر مدت تقسیط برابر با مدت پرداخت مابه التفاوت حق بیمه خواهد بود .
- تبصره ۱ - حداکثر پنجسال به سابقه پرداخت حق بیمه ، بیمه شدگان حائز شرایط بند های الف و ب این ماده افزوده خواهد شد و در هر حال جمع سابقه پرداخت حق بیمه از سی و پنجسال تجاوز نخواهد کرد .
- تبصره ۲ - پرداخت حق بیمه مدتی که به موجب تبصره ۱ به سابقه پرداخت حق بیمه ، بیمه شدگان افزوده می گردد به عهده دولت است و سازمان برنامه و بودجه مکلف است با اعلام سازمان تأمین اجتماعی مبلغ مربوط را در بودجه کل کشور منظور نموده و پس از تصویب بودجه بطور یکجا به سازمان تأمین اجتماعی بپردازد .

ماده ۲ - کارفرما می تواند بازنشستگی بیمه شدگان موضوع بند الف و بند ب ماده یک را درخواست نماید و در این صورت مکلف است حق بیمه بقیه مدت تا سی و پنج سال تمام را حداکثر به مدت ده سال به سازمان تأمین اجتماعی بپردازد . همچنین می تواند باتوافق کتبی بیمه شده بازنشستگی بیمه شدگانی را که حداقل پنجسال تمام و کمتر از بیست سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه



مقرر را دارند و سن بیمه شده مرد از شصت و سن بیمه شده زن از پنجاه و پنج سال متجاوز باشد درخواست کند مشروط بر اینکه حق بیمه دمسال تمام رابه سازمان مذکور بپردازد .

تبصره ۱ - ظرف مدت اجرای این قانون ماده ۷۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵۴ ساقط الاجراء خواهد بود .

تبصره ۲ - کارفرما مکلف است درخواست بازنشستگی این قبیل افراد را حداقل دوماه قبل از برکناری بیمه شده از کار ، تسلیم سازمان نموده و رسید دریافت دارد . سازمان موظف است ظرف این مدت درخواست های واصله را بررسی نموده و چنانچه بیمه شده واجد شرایط بود مبلغ مورد تعهد کارفرما را تعیین و به وی اعلام کند . درهرحال تحقق بازنشستگی و برقراری و پرداخت

مستمری موقوف به پرداخت حق بیمه مورد تعهد کارفرما بطور یکجا به سازمان تأمین اجتماعی است .

ماده ۳ - درمواردی که کارفرما یا دولت مکلف به پرداخت تفاوت حق بیمه شده اند نرخ حق بیمه ۲ درصد است که به ساخت متوسط حقوق یاسزد بیمه شده ( که متوسط مزد عبارتست از مجموع حقوق یاسزد و مزایای بیمه شده که بر اساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دوسال پرداخت حق بیمه تقسیم بر ۲۴ که درهرحال کمتر از حداقل مزد کارگر عادی در زمان درخواست بازنشستگی نمی باشد) محاسبه خواهد شد .

ماده ۴ - در کلیه مواردی که براساس این قانون بیمه شده ، کارفرما، یا دولت به ترتیب تعیین شده حق بیمه مقرر رابه سازمان پرداخت می کنند مدت مذکور از لحاظ احتساب سابقه پرداخت حق بیمه برای محاسبه مستمری منظور خواهد شد .

تبصره - نظریه اینکه پاره ای از مؤسسات مشمول مقررات بیمه های اجتماعی یا مقررات قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از بگیری و از کار افتادگی و فوت ، مانند کارخانه های قند کرج و آپکو در سالهای گذشته از بابت سنوات خدمت سالهای پیش از شروع بیمه کارکنان خود ، مبالغی رابه عنوان حق بیمه آنان به سازمان بیمه های اجتماعی یا تأمین اجتماعی و یا صندوق حمایت کارمندان پرداخت نموده اند موافقت می شود ، در صورتی که پرداخت های مذکور معادل حق بیمه مقرر قانونی بوده باشد به عنوان حق بیمه قطعی تلقی گردد و در غیر این صورت مابه التفاوت مربوط جهت احتساب سابقه این عده از طرف کارگاه مربوط به حساب سازمان تأمین اجتماعی واریز گردد .

ماده ۵ - محاسبه متوسط مزد و تعیین میزان مستمری بازنشستگی ، افزایش مستمری و سایر موارد تابع ضوابط کلی پیش بینی شده در قانون تأمین اجتماعی و

تغییرات و اصلاحات بعدی آن خواهد بود مگر در سواردی که در این قانون حکم  
دیگری منظور شده باشد .  
ماده ۶ - این قانون تا پایان سال یک هزار و سیصد و پنجاه و نه شمسی معتبر  
و قابل اجرا خواهد بود .

### قانون اصلاح بند ب و تبصره ۳ ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی مصوب

تیرماه ۱۳۵۴ (مهر ۲۰۳۰) ۶۳

ماده واحده - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با استفاده از مقررات عام  
قانون تأمین اجتماعی صاحبان حرف و مشاغل آزاد را بصورت اختیاری در  
برابر تمام یا قسمتی از مزایای قانون تأمین اجتماعی بیمه نماید چگونگی  
انجام بیمه و نرخ حق بیمه و همچنین میزان مزایای مربوط بموجب آئیننامه‌ای  
خواهد بود که بتصویب هیأت دولت خواهد رسید .  
تبصره ۱ - بیمه شده مختار است که سطح درآمد ماهانه خود را که مبنای  
پرداخت حق بیمه قرار میگیرد بین حداقل و حداکثر دستمزد قانونی انتخاب  
نماید .

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون مفاد بند ب و تبصره ۳ ماده ۴  
قانون و همچنین آئیننامه مربوط ملغی میگردد .

تبصره ۳ - کلیه اتباع ایرانی اعم از شاغل و یا غیر شاغل در فعالیتهای  
مختلف در خارج از کشور که بیمه آنان با مقررات قانون تأمین اجتماعی و  
تغییرات بعدی آن مغایرت نداشته باشند میتوانند بطور اختیاری مشمول مقررات  
این قانون و آئیننامه‌های مربوط قرار گیرند ، مشروط بر اینکه بیمه شده حق  
بیمه خود را بطور منظم پرداخت نماید ، بدیهی است سازمان دو مورد این قبیل  
از بیمه‌شدگان مانند سایر بیمه‌شدگان داخل کشور مکلف به ارائه خدمات  
و انجام تعهدات قانونی بر اساس آئیننامه و مقررات مربوط در ایران خواهد بود .

قانون الحاق یک تبصره به ماده (۳۸) قانون تأمین  
اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ (مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶)

ماده واحده - تبصره زیر به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیر ماه  
۱۳۵۴ الحاق می‌گردد:

تبصره - کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه‌های اجتماعی  
سابق مکلفند، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسین  
مشاوری که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در  
این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاسد  
حساب سازمان تأمین اجتماعی، مراجعه نموده‌اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات  
مقاطععه کاران و مهندسین مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری  
شده به این سازمان پرداخت نمایند.

میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و براساس آراء هیأت تجدید نظر  
موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت  
بدهی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام  
خواهد شد.

نحوه اجرای تبصره به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین  
اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

---

قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی  
مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ مصوب ۱۳۷۱، ۱۲، ۱۶  
ساده واحده - قانون تأمین اجتماعی در موارد زیر اصلاح می‌شود:  
الف - نسبت یک سی و پنجم سزد یا حقوق متوسط بیمه شده مذکور در  
ماده ۷۲ قانون به نسبت یک سی ام تغییر می‌یابد.

ب - تبصره ماده ۷۶ شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره های ۲ و ۳ به آن الحاق می گردد :

تبصره ۱ - کسانی که ۳ سال تمام کار کرده و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند در صورتی که سن مردان ۵۰ سال و سن زنان ۴۵ سال تمام باشد می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند .

تبصره ۲ - افرادی که حداقل ۲ سال متوالی و ۲۰ سال متناوب در مناطق بد آب و هوا کار کرده و یا آنکه به کارهای سخت و زیان آور (مخل سلاستی) اشتغال داشته باشند و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند در صورتی که سن مردان ۵۰ سال و سن زنان ۴۵ سال تمام باشد می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند مناطق بد آب و هوا و کارهای سخت و زیان آور به موجب آئین نامه مربوطه خواهد بود . افزایش هزینه ناشی از این تبصره از کاهش هزینه سازمان ناشی از اجراء تبصره ۱ همین ماده تأمین خواهد شد .

تبصره ۳ - بیمه شدگانی که دارای ۳۰ سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه باشند می توانند بدون در نظر گرفتن شرط سنی مقرر در قانون تقاضای بازنشستگی نمایند .

ج - ماده ۷۷ شرح زیر اصلاح می گردد :

ماده ۷۷ - میزان مستمری بازنشستگی عبارتست از یک سی ام متوسط مزد یا حقوق بیمه شده ضریب سنوالت پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از (۳۰/۳۰) سی و پنج، سی ام متوسط مزد یا حقوق تجاوز نماید .

تبصره - متوسط مزد یا حقوق برای محاسبه مستمری بازنشستگی عبارتست از مجموع مزد یا حقوق بیمه شده که براساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه تقسیم بر بیست و چهار .

قانون الحاق یک تبصره به بند ۱ ماده ۸۱ قانون تأمین اجتماعی شماره ۷۶، ۲، ۲۱  
ماده واحده - تبصره زیر به بند ۱ ماده ۸۱ قانون تأمین اجتماعی مصوب سوم  
تیرماه ۱۳۵۴ الحاق می گردد:

تبصره ۱ - همسران بیمه شدگان متوفی که شوهر اختیار نموده اند (عقد دائم)  
در صورت فوت شوهر دوم، توسط تأمین اجتماعی مجدداً به آنها مستمری پرداخت  
خواهد شد. ببار مالی ناشی از این تبصره از محل سه درصد (۳٪) کمک دولت  
به بیمه شدگان تأمین خواهد شد.  
آئین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت دو ماه توسط سازمان تأمین اجتماعی  
پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون الحاق یک تبصره به ماده (۷۶)  
قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ (شماره ۷۶)  
ماده واحده - تبصره ذیل به ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴  
واصلاحیه بعدی آن الحاق می گردد:  
تبصره - زنان کارگر با داشتن (۲۰) سال سابقه کار و (۴۲) سال سن به شرط  
پرداخت حق بیمه با (۲۰) روز حقوق می توانند بازنشسته شوند.

قانون اصلاح مواد (۴۳)، (۴۴) و (۸۰) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۲

ماده واحده - مواد (۴۳) و (۴۴) قانون تأمین اجتماعی - مصوب ۱۳۵۲ - به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به ماده (۸۰) قانون مزبور الحاق می شود:

۱- نصاب اعتراض به آرای هیأت های بدوی تشخیص مطالبات، مندرج در قسمت اخیر بند (۴) ماده (۴۳) به یک میلیون و پانصد هزار (۱۵۰۰۰۰۰) ریال تغییر می یابد.

۲- در ماده (۴۴) قانون تأمین اجتماعی عبارت «در تهران» به عبارت «در مراکز استانها» تغییر می یابد.

۳- بند (۳) ماده (۸۰) به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می شود:

۳- در صورت فوت بیمه شده ای که در ده سال آخر حیات خود، حداقل حق بیمه یک سال کار، مشروط بر اینکه ظرف آخرین سال حیات حق بیمه ۹۰ روز کار را پرداخت کرده باشد.

تبصره ۱- بیمه شدگان منسومول قانون تأمین اجتماعی که قبل از تصویب این ماده واحده فوت شده و به هر علت در مورد آنان مستمری برقرار نشده است، حسب مورد شمول شرایط مقرر در این بند یا تبصره (۲) هستند.

تبصره ۲- چنانچه بیمه شده فاقد شرایط مقرر در این بند باشد ولی حداقل (۲۰) سال حق بیمه مقرر را قبل از فوت پرداخت کرده باشد، بازماندگان وی از مستمری برخوردار خواهند شد. در تعیین متوسط مزد یا حقوق ماهانه مشمولان این تبصره برای محاسبه میزان مستمری، تبصره ماده (۷۷) قانون تأمین اجتماعی ملاک عمل قرار می گیرد.

تبصره ۳- بیمه شده ای که از تاریخ تصویب این قانون به بعد فوت می شود و فاقد شرایط مقرر در این بند می باشد، چنانچه سابقه پرداخت حق بیمه او کمتر از (۲۰) سال و بیشتر از (۱۰) سال باشد، به بازماندگان وی در ازای هر سال سابقه پرداخت حق بیمه، عرامت مقطوعی معادل یک ماه حداقل دستمزد کارگر عادی در زمان فوت به طور یکجا و به نسبت سهام مقرر در ماده (۸۳) قانون تأمین اجتماعی پرداخت می شود.

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت : ۱۳ / /

شماره ثبت :

شماره دفتر کل :

شماره شناسه :

صفحه :

دایره چاپ و تکثیر

